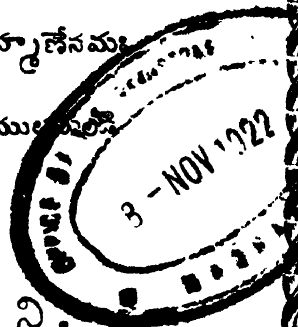
శ్రీ రస్తు.

శ్రీసూర్యనారాయణపరబ్రహ్మణేనమః

ప్రాచీనతాళపత్ర గ్రంథములనుండి

సంగ్రహీతంబైన

ప్రశ్నదర్శని.

అనుఆరూఢ ప్రశ్న శాస్త్రము.

ఇది

చెల్లా నాగలింగశాస్త్రులవారి పుత్త్రుఁడగు

లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రిచే

ఆంధ్రతాత్పర్యసహితముగా వ్రాయఁబడి

స్వకీయ శ్రీ

ఆర్యానంద ముద్రాక్షరశాలయందు,

ముద్రింపఁబడి ప్రకటింపఁబడియె

ప్రథమ. ముద్రణము 500 ప్రతులు.

1922

దీని వెల **0—6—0**

విషయసూచిక.

సమాప్తము.

ఓమ్ పరబ్రహ్మణేనమః.

ప్రశ్నదర్శని.

పరమేశ్వరస్తుతిః.

శ్లో॥ ఓంనమోభగవతేతస్మై యతయేసచ్చిదాత్మనే।
పురుషాయాదిబీజాయ పరేశాయమహాత్మనే॥

తా॥ ప్రపంచమునకు కారణకర్తయు జ్ఞానస్వరూపుడును షడ్గుణైశ్వర్యసంపన్నుండగు భగవంతునికొఱకు నమస్కారము.

రాశులు

శ్లో॥ మేషస్తతోవృషశ్చైవ తతోమిథునకర్కటౌ। సింహఃకన్యాతులాచైవ వృశ్చికశ్చతతఃపరం॥ ధనుశ్చమకరశ్చైవ కుంభశ్చైవతతఃపరం మీనస్తథేతిమునిభీ రాశయోద్వాదశస్మృతాః॥

తా॥ రాశులు. ౧మేషము. ౨వృషభము. ౩మిథునము. ౪కర్కాటకము. ౫సింహము. ౬కన్య. ౭తుల. ౮వృశ్చికము. ౯ధనస్సు. ౧౦మకరము. ౧౧కుంభము. ౧౨మీనము. ఈ౧౨రాశులని మునులుచెప్పిరి.

రాశిపతులు.

శ్లో॥ రవిహరీశ్వరశ్చంద్రః కర్కటేశ్వరఉచ్యతే। కుజోవిమేషయోరీశో మిథునాంగనయోర్బుధః॥ జీవఃకోదండమీనేశస్తులావృషభయోకవిః॥ శనిర్మకరకుంభేశ ఏవంరాశ్యధిపాస్స్మృతాః॥

తా॥ సూర్యుడుసింహమునకును, చంద్రుడుకర్కాటకమునకును, అంగారకుడు మేషవృశ్చికములకును, బుధుడుకన్యామిథునములకును, బృహస్పతిధనుమీనములకును, శుక్రుడుతులావృషభములకును, శని మకరకుంభములకును, అధిపతులు. ఈప్రకారముగా రాశ్యధిపతులు.

ఉచ్చరాసులు.

శ్లో॥ సూర్యస్య మేష ఉచ్చస్స్యాచ్ఛీతాంశోర్వృషభస్మృతః॥ భౌమస్య మకరః ప్రోక్తః కన్యా సౌమ్యస్య చోచ్చకః॥ గురోశ్చ కటకం ప్రాహుస్తుంగం మీనంతి థా భృగోః॥ శనైశ్చరస్య చతులా రాశిరుచ్చస్మృతో బుధైః॥ రాహోస్తు స్వగృహం కన్యా వృశ్చికస్తుంగ ఈరితః। కేతోశ్చ స్వగృహం మీనం వృషభస్తుంగసంజ్ఞకః॥ ఉచ్చరాశేస్సప్తమస్తు రాశిర్నీచః ప్రకీర్తితః॥

తా॥ సూర్యునికి మేషము, చంద్రునికి వృషభము, అంగారకునికి మకరము, బుధునికి కన్యా, గురువుకు కటకము, శుక్రునికి మీనము, ఉచ్చరాసులు రాహువుకు వృషభము, కేతుకు మీనము, ఉచ్చరాసులు. ఏగ్రహములకు యేరాసి ఉచ్చరాసి యోదాని కేడవరాసి నీచరాసి అని తెలియవలయును.

గ్రహములకు విరోధము.

శ్లో॥ గురుశుక్రయోశ్చ వైరం బుధచంద్రయోస్తథైవస్యాత్। శనిసూర్యయోర్విరోధః శనిభూమిజయోస్తథైవవిద్వేషః॥ రాహుశ్చసప్తమస్థానస్థితఖేటస్య శాత్రవ। ఏవం గ్రహాణాం విజ్ఞేయా పరస్పరవిరోధితా॥

తా॥ గురుశుక్రులకును, బుధచంద్రులకును, శనిసూర్యులకును, శనికుజులకును, శత్రుత్వము. రాహువునకు ఏడవయింటనుండు గ్రహము శత్రువు ఇట్లు గ్రహములకు పరస్పర శత్రుత్వములను తెలుసుకొనవలయును

గ్రహముల కాలము.

శ్లో॥ ప్రభాత ఇందుజగురూ మధ్యాహ్నే రవిభూమిజౌ। అపరాహ్ణే భార్గవేందూ సంధ్యాయాం మందభుజంగమౌ॥

తా॥ బుధగురువులు ప్రాతఃకాలమునకును, సూర్యుడు, కుజుడు, మధ్యాహ్నమునకును, శుక్రుడు, చంద్రుడు అపరాహ్ణమునకును, శని, రాహువులు సంధ్యాకాలమునకును అధిపతులుగనుందురు.

గ్రహముల సంచారస్థానము.

శ్లో॥ భార్గవేందూ జలచరౌ జ్ఞజీవౌ గ్రామచారిణౌ। రాహుక్షితిజమందార్కా ఉచ్చం తే వనచారిణః॥

తా॥ శుక్రచంద్రులుజలగ్రహములు, బుధగురులు, గ్రామమునం దుసంచరించువారు. రాహువు, కుజుడు, శని, సూర్యుడు, వీరలువనమున సంచరించువారు. అని తెలుసుకొనవలయును.

గ్రహదృష్టిక్రమము.

శ్లో॥ తిర్యగ్దృష్టిబుధసితౌభౌమార్కావూర్ధ్వదర్శినౌ। జీవేందూసమదృష్టీచరాహుమందావధోదృశౌ॥

తా॥ బుధశుక్రులుఅడ్డచూపుగలవారుగను, కుజుడుసూర్యుడుపైచూపుగలవారుగను, గురుచంద్రులుసమదృష్టిగలవారుగను,శనిరాహువులుక్రిందిచూపుగలవారుగ నుందురు.

గ్రహప్రకృతులు.

శ్లో॥ పిత్తంప్రభాకరభౌమౌశ్లేష్మంభార్గవశీతగూ। సమధాతూజీవబుధౌ వాతితారాహుమందకౌ॥

తా॥ సూర్యుడుకుజుడుపిత్తకారకులు, శుక్రుడుచంద్రుడుశ్లేష్మకారకులు, గురుబుధులు సమధాతుకారకులు, రాహుశనులు వాతికారకులుగనుందురు.

గ్రహాకారములు.

శ్లో॥ స్థూలఖండంసితఃఖండంచతురశ్రౌకుజార్కకౌ । వర్తులౌసౌమ్యధిషణౌదీర్ఘౌమందభుజంగమౌ॥

తా॥ చంద్రుడులావుగ, శుక్రుడుతునకలుగ, సూర్యాంగారకులు చచ్చౌకముగ, గురుబుధులుగుండ్రముగ, శనిరాహువులు నిడుపుగానుందురు.

గ్రహవర్ణములు.

శ్లో॥ రక్తవర్ణౌకుజార్కౌచధిషణఃకాంచనద్యుతిః । శుకపింఛసమస్సౌమ్యఃగౌరకాంతిరనుష్ణగుః। కవిరత్యంతధవళఃషణీకృష్ణశ్శనిస్తథా।మందారోద్భవపుష్పాభనవద్యుతిరనుష్ణగుః॥

తా॥ సూర్యాంగారకులు రక్తవర్ణముగలవారుగ, గురువుబంగారువర్ణముగలవాడుగ, బుధుడుపచ్చవర్ణముగలవాడుగ, చంద్రుడు తెలుపువర్ణముగలవాడుగ, శుక్రుడుమిగుల తెలుపువర్ణము గలవాడుగ, శనిరాహువులునలుపువర్ణముగలవారుగ నందురు. చంద్రుడుమందారపుష్పమువంటివర్ణముగలవాడని కొందరిమతము.

గ్రహసంబంధమైనరసము.

శ్లో॥ కుజార్కౌకటుకౌజీవో మధురస్తువరోబుధః । సౌరాహ్వౌ చంద్రభృగుజౌ తిక్తౌ సర్వార్కనందనౌ॥

తా॥ సూర్యాంగారకులుకటురసమునకును, గురువుమధురరసమునకును, బుధుడువగరురసమునకును, చంద్రుడులవణరసమునకును, శుక్రుడుఆమ్లరసమునకును, శనిరాహువులుచేదురసము నకును, అధిపతులుగానుందురు.

స్త్రీపురుషగ్రహములు.

శ్లో॥ మంత్రివక్రశమార్తాండానుశంతి పురుషాన్ బుధాః॥ సోమశ్శశిజమందాహిభృగుపుత్రాశ్చయోషితః॥

తా॥ గురువు, అంగారకుడు, సూర్యుడు, వీరుపురుషులు. చంద్రుడు, బుధుడు, శని, రాహువు, శుక్రుడు, వీరుస్త్రీలుఅని తెలియవలెను

గ్రహగుణములు.

శ్లో॥ మందార్కభౌమభోగీంద్రవక్త్ర నేద్దుఃఖదాగుణాః॥ జ్ఞగురూశీతకిరణశ్శుక్రశ్చసుఖదాస్సదా॥

తా॥ శని, సూర్యుడు, అంగారకుడు, రాహువువీరలుదుఃఖమునుగలుగజేయునట్టిస్వభావముగలవారు. బుధుడు, గురువు, చంద్రుడు, శుక్రుడు, వీరలుయెల్లపుడు సుఖమునుగలుగజేయు స్వభావము గలవారు. ప్రశ్నలగ్నమునందుశనిసూర్యులుండినదుఃఖప్రశ్నయనియు, బుధాదులుండినసుఖప్రశ్నయనియు తెలుసుకొనవలయును.

గర్భరాశ్యాదినిర్ణయము.

శ్లో॥ ధనుర్మీనశ్చకన్యాచ మిధునంగర్భరాశయః । మేషకర్కటతులానక్రాః చత్వారోద్వారరాశయః॥ వృషస్సింహాశ్చకుంభశ్చవృశ్చికోబాహ్యరాశయః॥

తా॥ ధనస్సు, మీనము, కన్య, మిధునము, ఇవిగర్భరాసులు. మేషము, కర్కాటకము, తులా, మకరము ఇవిద్వారరాసులు. వృషభము, సింహము, కుంభము, కన్యా ఇవిబాహ్యరాసులు అనిచెప్పబడును.

పృష్ఠోదయాదిరాసులు.

శ్లో॥ చాపోక్షకర్కినక్రాజాస్తేపృష్ఠోదయతారాశయః । తిర్యఙ్మీనస్తథాశేషారాశయోమస్తకోదయాః॥

తా॥ ధనస్సు, వృషభము, కటకము, మకరము, మేషము, ఇవి పృష్ఠోదయరాసులు. మీనము, తిర్యగుదయరాశి. యితరరాసులన్నియు శిరోదయరాసులు.

చతుష్పదాదిరాసులు.

శ్లో॥ చతుష్పదామేషవృషసింహచాపాభనంతిహి । కుళీరాళీబహుపదాఃపక్షిణౌమృగమీనభౌ।ద్విపదాకుంభమిధునతులాకన్యాస్సమీరితాః॥

తా॥ మేషము, వృషభము, సింహము, ధనస్సు, ఇవిచతుష్పదరాసులు. కటకము, వృశ్చికము, ఇవిబహుపదరాసులు. మకరము, మీనము, ఇవిద్విపాదరాసులు. అనితెలుసుకొనవలయును.

మేషాదిరాసులచేప్రశ్ననిర్ణయము.

శ్లో॥ మేషేద్విపాదచింతాస్యాద్వృషభేచచతుష్పదాం। మిధునేగర్భచింతాచకర్కటేవ్యావహారికీ। సింహేతురాజచింతాస్యాత్కన్యాయాం స్త్రీవిచింతనం। తులాయాంధాతుచింతాచవృశ్చికోరోగచింతనం । చాపేయాత్రావిచింతాస్యాత్ నక్రేకలహచింతనం। కుంభేతుధాన్యచింతాస్యాన్మీనేతిస్కరచింతనమ్॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము మేషమైతే ద్విపాదచింతయనియు, వృషభమైతే పశువులు మొదలగు చతుష్పాదప్రశ్నయనియు, మిధునమైతే గర్భప్రశ్నయనియు, కటకమైతే వ్యవహారచింతయనియు, సింహమయితే రాజచింతయనియు, కన్యఅయితే స్త్రీప్రశ్నయనియు, తులఅయితే ధాతుప్రశ్న అనియు, వృశ్చికమయితే రోగప్రశ్నయనియు, ధనస్సుఅయితే యాత్రాప్రశ్నయనియు, మకరమైతే కలహప్రశ్నమనియు, కుంభమైతే ధాన్యప్రశ్నమనియు, మీనమైతే చోరప్రశ్నమనియు, తెలుసుకొనవలయును.

నక్షత్రపాదములచే ఆరూఢము.

శ్లో॥ అష్టాధికశతేసంఖ్యా మేకాంబ్రూహీతిపృచ్ఛకమ్ । పృష్ట్వాతేనోక్తసంఖ్యాయా మశ్విన్యాద్యృక్షపాదితః । మేషాదరాశేరేకస్య నవపాదాఇతిక్రమాత్ । మేషాదిరాశీన్నిశ్చిత్య ఫలంబ్రూయాద్విచక్షణః ॥

తా॥ ప్రశ్న అడగవచ్చినవానిని ౧౦౮ లో నొకసంఖ్యచెప్పుమనిఅడిగి వానిచే చెప్పబడిన సంఖ్యను మేషాది రాసులలో రాశి ఒకటింటికి ౯ పాదములచొప్పున భాగించి లగ్నమును నిర్ణయించుకొనవలయును. యెట్లనగా ౧౦౮లో చెప్పినసంఖ్య ౨౨ దానిని రాశిగకి౯పాదములచొప్పున మేషాదిగా మేషలగ్నములకు పాదములు౯వృషభ లగ్నమునకు పాదములు ౯ వెరశి ౧౮ పోను నిలవపాదములు ౪ కి మిధున లగ్నమని తెలుసుకొనవలయును.

దిగాదిప్రశ్న.

శ్లో॥ తత్కాలతిధివారర్క్ష యామాశ్చైవదిశంతథా । ప్రత్యేకం గణయిత్వాతాం సంఖ్యామేకీకృతాంపునః । ఆహృత్యచాష్టభిర్భాగం శేషేణైవంవదేత్ఫలమ్।

తా॥ ప్రశ్న అడిగేకాలమునందుంను తిధిని పాడ్యమిమొదలుగ, వారమును ఆదివారముమొదలుగ, నక్షత్రమును అశ్విన్యాదిగా, ఝామును మొదటిఝాము మొదలుగా ప్రశ్న అడిగినదిక్కును తూర్పుమొదలుగా వీటిని లెక్కించి ఆసంఖ్యలను ఒకటిగాచేర్చి ౮ దింట భాగించి మిగిలిన సంఖ్యచేత ఫలమును చెప్పవలయును.

శ్లో॥ ఏకస్మిన్నవశిష్టేతు త్రితీయేన ప్రమేతిథా । వింశత్యాదివసైః కార్య సిద్ధస్యాదితినిశ్చయః । ద్వితయేచాష్టమేనైవ కార్యసిద్ధిర్భవేద్ధ్రు

వమ్ । అవశిష్టే చతుర్థేతు షష్ఠే చైవదినత్రయాత్ । పంచమే త్వరితాసిద్ధి రేవం కాలవిదో విదుః ॥

తా॥ ౧, ౩, ౭, మిగిలితే ఇరువైదినములలో, కార్యము నిశ్చయముగానగును. ౨ -లా మిగిలితే కార్యము కానేరదు- ౪, ౬, మిగిలిన మూడుదినములలోపల కార్యము సిద్ధించును- ౫ మిగిలితే శీఘ్రముగా కార్యమగును- అని జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలు కాలనియమమును చెప్పియున్నారు-

తాంబూలప్రశ్న.

శ్లో॥ పృచ్ఛకస్తుసతాంబూలం దక్షిణాఫలమానయేత్ । దైవజ్ఞః పర్ణమాదాయ గణయేత్తద్యథాక్రమమ్ । నాగపర్ణస్యగణనాం ద్విగుణీకృత్యతద్ధ్రువమ్ । హరేద్ద్వాదశభిర్భాగం చింతయేచ్ఛిష్టసంఖ్యయా । మేషాదిమీనపర్యంతాన్ రాశీన్ సమ్యగ్వినిర్ణయేత్ ।

తా॥ ప్రశ్న అడుగువారు తాంబూలము, దక్షిణ, ఫలములు వీటిసహితముగా దైవజ్ఞుని కడకేగి తాంబూలాదులనిచ్చి ప్రశ్న అడుగవలయును దైవజ్ఞుడు తమలపాకులను యెంచిఆమొత్తమును రెట్టించి ౧౨ డింటభాగించగా మిగిలినసంఖ్యచే మేషాదిరాసులను నిర్ణయముజేసుకొనవలయును (అనగా ౧ మిగిలితే మేషము ౨ మిగిలితేవృషభము ఇటులమీనరాశిపర్యంతము లగ్నమునునిర్ణయించుకొనవలయును)

మఱియొకవిధమైన తాంబూలప్రశ్న.

శ్లో॥ పర్ణక్రముకయోస్సంఖ్యాం త్రిగుణీకృత్యతద్ధ్రువం । ఆహృత్యషడ్భిర్భాగం తత్కాలవిచ్ఛిష్టసంఖ్యయా । లాభంహానింసుఖందుఃఖం జీవనంమరణంక్రమాత్ । దక్షిణాంపృచ్ఛకానీతాం తామ్రంరూప్యం సువర్ణకం । ఏకైకంగణయిత్వాథ ద్విగుణీకృత్యతద్ధ్రువం । నవభిర్భాగమాహృత్య దైవజ్ఞశ్శేషసంఖ్యయా । సూర్యాదీన్ కేతుపర్యంతాన్ గ్రహాన్ సమ్యగ్వినిర్ణయేత్ ।

తా॥ తమలపాకులువక్కలువీటిని ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా లెక్కించి ఆసంఖ్యలనుఒకటిగాజేర్చి ఆమొత్తమును మూడింట హెచ్చుగుణించి దానిని ఆరింట భాగించగా ౧ మిగిలినలాభము, ౨ మిగిలిన హాని, ౩ మిగిలినసుఖము ౪ మిగిలిన దుఃఖము ౫మిగిలిన జీవనము ౬ మిగిలినమరణమని క్రమముగా మిగిలినసంఖ్యలను పట్టిఫలములను చెప్పవలయును ప్రశ్న అడుగువారు తెచ్చినతామ్రము, లేక వెండి, లేకసువర్ణము, ఈవిధముగ నుండు ద్రవ్యమును వేర్వేరుగ లెక్కించి దానిని రెంటిచే హెచ్చుగుణించి ౯ దింటభాగించగా

మిగిలినసంఖ్యచేత. సూర్యాదిగ్రహములను నిర్ణయించుకొనవలయును ౧మిగిలినసూర్యుడు ౨మిగిలిన చంద్రుడు ఈప్రకారము కేతువరకు గ్రహములనిశ్చయించుకొనవలయును-

కార్యసిద్ధినిర్ణయము.

శ్లో॥ ఆరూఢప్రశ్నలగ్నేషు త్రికోణే కేంద్రకేపివా ।
గురుశ్శుక్రోబుధశ్చంద్రః తత్ఫలంసఫలంభవేత్ ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నమునకు త్రికోణములయందుగాని కేంద్రస్థానములయందుగాని గురువు, శుక్రుడు, బుధుడు, చంద్రుడు వీరిలో అందరుగాని, లేకకొందరుగాని వుండిన కార్యముసిద్ధించుననిచెప్పవలయును-

కార్యసిద్ధినిరూపణము.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపోజీవ శుక్రాభ్యాంసహితోయది ।
వీక్షితోవాతదాకార్యం శీఘ్రమేవప్రసిధ్యతి ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నాధిపతి గురుశుక్రులతోగూడియుండినను, లేకవార్లచే చూడబడినను పృచ్ఛకునికార్యముశీఘ్రముగా సిద్ధించును-

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపేలాభే కార్యస్థేలగ్నగేపివా ।
గురుణాచైవసందృష్టే కార్యసిద్ధిర్నసంశయః ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతి లాభస్థానమునందుగాని, కార్యస్థానమునందుగాని, ఆరూఢలగ్నమునందుగాని యుండి గురువుచేచూడబడిన కార్యమవశ్యముసిద్ధించును-

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపఃకోణే లాభేశోలగ్నమాశ్రితః ।
చంద్రేణవీక్షితశ్చాపి కార్యసిద్ధిర్భవేద్ధ్రువమ్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతి త్రికోణములయందును లాభాధిపతి ఆరూఢలగ్నమువందుయుండి చంద్రునిచే చూడబడిన తప్పక కార్యముసిద్ధించును.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపస్సూర్యః కార్యస్థానగతోయది ।
కార్యేశఃప్రశ్నలగ్నస్థః తత్కాలేనైవసిధ్యతి ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతి సూర్యుడుగనుండి కార్యస్థానమునుజెంది కార్యస్థానాధిపతి ఆరూఢలగ్నములో నుండిన కార్యము తక్షణమేసిద్ధించును-

కార్యహానినిరూపణము.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నంయదిక్రూర దృష్టంపాపసమన్వితం ।
తదీశఃపాపసందృష్ట యుక్తోవాకార్యహానిదః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నము పాపగ్రహములతో గూడి యుండినను లేక పాపగ్రహములుచూచినను ఆరూఢలగ్నాధిపతి పాపగ్రహములతో గూడియుండినను లేకపాపులచే చూచినను కార్యము కానేరదు-

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపో రాహుః శనిస్వక్షేత్రసంస్థితః ।
ద్వాదశేగురుశుక్రౌచ కార్యహానిర్నసంశయః ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతిరాహువు అయి శనిస్వక్షేత్రములోను, ౧౨వ ఇంటగురుశుక్రులును చేరియుండిన కార్యహానియగును-

కాలవిళంబకార్యసిద్ధి.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నంస్థిరంపాప శుభసంబాధవర్జితం । అర్కపుత్రేణ సంస్పృష్టం యదిస్యాత్కార్యహానివత్ । ప్రథమాద్దృశ్యతేపశ్చాత్సంవత్సరవిళంబతః । నియతంకార్యసిద్ధిస్స్యాదిత్యేవంనిర్దిశేద్బుధః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నము స్థిరరాశిగానుండి పాపశుభసంబంధములేకనే శనిచేమాత్రము చూడబడిన యెడల తొలుత కార్యహానివల్కనిపించిపిదప ౧ సంవత్సరములో నిశ్చయముగా కార్యముసిద్ధించును-

౨ దినములలో కార్యసిద్ధి

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపశ్చంద్రః కేంద్రకోణగతోపివా ।
కార్యాధిపేనసందృష్టః ద్విదినేకార్యసిద్ధిదః ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతి చంద్రుడై కేంద్రకోణములను పొంది కార్యాధిపతిచే జూచినయెడల ౨ దినములలోపల కార్యముసిద్ధించును.

3 దినములలో కార్యసిద్ధి.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపోభౌమః లాభస్థానగతోపివా ।
చంద్రేణవీక్షితస్స్యాచ్చేత్త్రిదినేకార్యసిద్ధిదః ॥

తా॥ కుజుడుప్రశ్నలగ్నాధిపతియై లాభస్థానము నందుచేరి చంద్రునిచే జూడబడినయెడల 3 దినములలోపల కార్యమగును.

౫ దినములలో కార్యసిద్ధి.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపస్సౌమ్యః స్వక్షేత్రస్వోచ్చగతోపివా ।
భార్గవేనచసందృష్టః కార్యంపంచదినేభవేత్ ॥

తా॥ బుధుడు ప్రశ్నలగ్నాధిపతియై స్వక్షేత్రమునందు గాని ఉచ్ఛక్షేత్రమునందు గాని యుండి శుక్రునిచే జూడబడిన ౭ దినములలోపల కార్యము సఫలమగును.

౯ దినములలో కార్యసిద్ధి.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపేపూజ్యే ధనస్థానసమాశ్రితే ।
రవినాచైవసంద్రుష్టే కార్యంనవదినైర్భవేత్ ॥

తా॥ గురువు ప్రశ్నలగ్నాధిపతియై ధనస్థానమును జెంది సూర్యునిచే జూడబడిన యెడల తొమ్మిది దినములలోపల కార్యమగును.

౧౨ దినములలో కార్యసిద్ధి.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపశ్శుక్రః కార్యస్థానగతోయది ।
బుధేనవీక్షితశ్చాపి ద్వాదశేకార్యసిద్ధిదః ॥

తా॥ శుక్రుడు ప్రశ్నలగ్నాధిపతియై కార్యస్థానమును జెంది బుధునిచే జూడబడిన ౧౨ దినములలోపల కార్యము సిద్ధించును.

౧౩ దినములలో కార్యసిద్ధి.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపోమందః త్రిషడాయగతోయది ।
శుక్రేణవీక్షితశ్చాపి త్రయోదశదినేఫలమ్ ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నాధిపతి శనియై 3, ౬, ౧౧ ఈ స్థానములలో నుండి శుక్రునిచే చూడబడిన యెడల ౧౩ దినములలో కార్యము సిద్ధించును.

గ్రహజాతి.

శ్లో॥ విప్రౌశుక్రగురూప్రోక్తౌ కుజార్కౌక్షత్రియౌబుధః ।
ఇందుఃవైశ్యస్మృతౌమ్లేచ్ఛౌ సైంహికేయశ్శనైశ్చరౌ॥

తా॥ గురు, శుక్రులు బ్రాహ్మణజాతి, సూర్యాంగారకులు క్షత్రియజాతి, బుధ చంద్రులు, వైశ్యజాతి, శని శూద్రజాతి, రాహువు మ్లేచ్ఛజాతి అని తెలుసుకొనవలయును.

జీవనిర్జీవప్రశ్న.

శ్లో॥ ప్రశ్నాక్షరంద్విగుణితం తత్కాలఘటికాన్వితం ।
హృత్వాద్వాదశభిశ్శేషె జీవనిర్జీవచింతనం ॥

తా॥ ప్రశ్నాక్షరములను లెక్కించి ఆసంఖ్యను రెట్టించి ఆప్రశ్న కాలఘటికలను వుదయాదిగాచేర్చి అయిన మొత్తమును ౧౨ చేంట భాగించి మిగిలినసంఖ్యలచే జీవచింత, నిర్జీవచింత అని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ రామబాణరసానాగ నందిరుద్రైశ్చ జీవతి ।
రూపపక్షయుగంసప్త దశభానుర్న జీవతి ॥

తా॥ 3, 5, 6, 7, 9, 11 ఈసంఖ్యలు మిగిలిన జీవచింతయనియు, 1, 2, 4, 8, 10, 12 ఈసంఖ్యలు మిగిలిన నిర్జీవచింతయనియు చెప్పవలయును.

జీవచింత.

శ్లో॥ ద్విపాదాభార్గవగురూ భౌమార్కౌచచతుష్పదౌ ।
పక్షిణౌబుధసౌరీచ చంద్రరాహూసరీసృపౌ ॥

తా॥ గురుశుక్రులు ద్విపాద జంతువులకును, సూర్యాంగారకులు చతుష్పాదజంతువులకును, బుధశనులు పక్షులకును, చంద్రరాహువులు సర్పములకును అధిపతులైయుందురు- వీనినిబట్టి ద్విపాదాదిచింతలను చెప్పవలయును.

ధాతుచింత.

శ్లో॥ మందేందూరగభౌమాస్యుః ధాతుస్వవిత్పభార్గవౌ ।
మూలస్యజీవసౌమ్యస్య జీవంప్రాహుర్మహర్షయః ॥

తా॥ శని, చంద్రుడు, రాహు, వీరు ధాతుచింతకును, సూర్యుడు, శుక్రుడుమూలచింతకును; గురువు, బుధుడు జీవచింతకును; కారకులుగ నుందురనిమహర్షులుచెప్పెదరు.

గ్రహసంబంధమైన స్వర్ణాదిధాతుచింత.

శ్లో॥ శుక్రేచంద్రేచరజతం బుధేస్వర్ణంసమీరితం । గురౌరత్నమయంహైమ సూర్యేమౌక్తికముచ్యతే । భౌమేత్రపుశనౌలోహం రాహౌవస్థినికీర్తయేత్ । ధాతోశ్చనిశ్చయోజ్ఞేయఃవిశేషస్సముదాహృతః॥

తా॥ శుక్రచంద్రులు వెండికిని, బుధుడు బంగారుకును, గురువు రత్నములకును, అపరంజికిని, సూర్యుడు ముత్యములకును, అంగారకుడు సీసమునకును, శని ఇనుముకును, రాహువు ఎముకలకును, కారకులుగ నుందురు. పైగ్రహములనుబట్టి నాయా ధాతు చింతలను నిశ్చయించుకొనవలయును.

అతీతాది చింతనాక్రమము.

శ్లో॥ అతీతంచింతయేద్భావా ద్వర్తమానంచలగ్నతః ।
అంశాగ్భవిష్యద్వృత్తాంచ కార్యాకార్యేషుతింగ్రహాత్ ।

తా॥ తన్వాదిభావములనుపట్టి గడిచిపోయిన విషయమునున్ను, లగ్నమునుపట్టి వర్తమానవిషయమునున్ను, అంశమునుపట్టి భవిష్యద్విషయమునున్ను, గ్రహములనుపట్టి కార్యాకార్యస్థితులను నిశ్చయించుకొనవలయును.

శ్లో॥ ఉదయాద్యాదిభావానాం అధపాశ్చింతయే త్తతః ।
తదన్వంశాధిపోయస్మి న్నానాభావేవిచారయేత్ ॥

తా॥ తొలుత ఉదయాదిభావాధిపతులను నిశ్చయించుకొని పిదపఅంశాధిపతులు ఏయే భావమునందున్నారో ఆభావమునుపట్టి పరిశృతికార్యమును నిశ్చయింపవలయును

శ్లో॥ భావశ్చకార్యరూపోయః తల్లగ్నాధపతిశ్చయః ।
యద్భావేతేనసందృష్టః సర్వందృష్ట్వావిచింతయేత్ ॥

తా॥ భావము, కార్యము, భావకార్యస్థానాధిపతులు, భావాదివీక్షణములు, వీని నన్నిటిని చక్కగాచూచి కార్యమును నిశ్చయించవలయును.

శ్లో॥ భావాన్స్వభావలగ్నాచ్చ స్వరూపంచింతయేత్తతః ।
తద్వీక్ష్యగ్రహహోరాత్మా యత్కార్యంచార్యతేసమః ॥

తా॥ భావలగ్నము దానిస్వభావము వీటినిజూచి కార్యస్వరూపము పలానిదని తెలుసుకొని గ్రహస్వభావమునుపట్టి కార్యమునునిశ్చయించుకొనవలయును.

మేషరాశిఫలము.

శ్లో॥ అజాయదిప్రశ్నలగ్నం వ్యవహారభయంభవేత్ ।
క్షేత్రస్యకలహంప్రాహుః బంధుశతృసమాగమం ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము మేషమైతేవ్యవహారభయము, భూవిషయమైన కలహము బంధువులు, శతృవులు వీర్లసమాగమము కలుగునని చెప్పవలయును.

వృషభరాశిఫలము.

శ్లో॥ వృషోయదిప్రశ్నలగ్నం స్త్రీమూలంజీవనంతథా ।
చతుష్పాజ్జంతుచింతాచ శుభంప్రశ్నఫలంభవేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము వృషభమైతేస్త్రీమూలముగజీవనము, చతుష్పాదచింత, శుభ ఫలములు కలుగునని చెప్పవలయును.

మిథునరాశిఫలము.

శ్లో॥ మిథునంప్రశ్నలగ్నంచేద్ ద్వంద్వవ్యాపారచింతనమ్ ।
మిత్రద్రోహంచలాభంచ బంధువైరంమహద్భయమ్ ॥

తా॥ మిధునము ఆరూఢలగ్నమైతే ఉమ్మడి వ్యాపారచింత, మిత్రద్రోహము, లాభము, బంధువిరోధము, మిక్కిలి భయముఈచింతయని తెలియవలయును-

కటక రాశిఫలము.

శ్లో॥ కటకంప్రశ్నలగ్నంచే ద్బంధుదాయాదిమూలకమ్ ।
స్త్రీమూలంవ్యవహారంచ విప్రమూలాద్ధనక్షయమ్ ॥

తా॥ కటకముప్రశ్నలగ్నమైతే బంధువులు, దాయాదులు, స్త్రీవిషయక వ్యవహారము, బ్రాహ్మణమూలముగధనక్షయము ఈచింతయని తెలియవలయును-

సింహ రాశిఫలము.

శ్లో॥ సింహోయదిప్రశ్నలగ్నం వ్యవహారస్యచింతనం ।
రాజద్వారేభయంత్రత్ర క్షేత్రమూలాద్ధనక్షయమ్ ॥

తా॥ సింహము ప్రశ్నలగ్నమైతే వ్యవహారము, రాజద్వారభయము,భూమిమూలముగ ధనక్షయము ఈచింతయని తెలియవలయును-

కన్యారాశిఫలము.

శ్లో॥ కన్యాయదిప్రశ్నలగ్నం స్వకార్యద్రోహచింతనం ।
వ్యత్యస్తగణనంచైవ సవ్యాసవ్యంవినిర్దిశేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము కన్యఅయితే స్వకార్యద్రోహము, వ్యత్యాసముగ గణనము చేయుట ఒకప్పుడుఅనుకూలముగ, మరియొకపుడు ప్రతికూలముగనుండుట అని తెలిసేది.

తులా రాశిఫలము.

శ్లో॥ తులాలగ్నంయదిప్రశ్నః స్త్రీమూలశుభచింతనం ।
భూమిభూషణలాభస్య చింతేత్యేవంవినిర్ణయః ॥

తా॥ తుల ఆరూఢలగ్నమైతే స్త్రీమూలముగశుభము, భూమి, భూషణములు వీటిచింతయని చెప్పవలయును-

వృశ్చిక రాశిఫలము.

శ్లో॥ వృశ్చికంప్రశ్నలగ్నంచే ద్దేహజాడ్యంమనోవ్యధా ।
దుఃఖంజీవనహానించ నిర్దిశేద్దైవచింతకః ॥

తా॥ వృశ్చికము ప్రశ్నలగ్నమైతే దేహజాడ్యము, మనోవ్యాధి, దుఃఖము, జీవనహాని ఈచింతయని దైవజ్ఞుడు చెప్పవలయును-

ధనురాశిఫలము.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నం యదా చాపః బంధుమిత్రవిచింతనం ।
ధనచింతా చ వక్తవ్యా ప్రశ్నకాలేపిసిద్ధిదా ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము ధనుస్సు అయితే బంధువులు, స్నేహితులు, ధనము వీటి చింతయనియు శీఘ్రముగా కార్యము సిద్ధించుననియు చెప్పవలయును.

మకర రాశిఫలము.

శ్లో॥ ద్రవ్యహానిం మనోవ్యాధిం జీవనోపాయమూలకం ।
వ్యవహారవిచింతాం చ మృగలగ్నే వినిర్దిశేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము మకరమైతే ద్రవ్యహాని, మనోవ్యాధి, జీవనోపాయము, వ్యవహారము ఈ చింతయని చెప్పవలయును.

కుంభరాశిఫలము.

శ్లో॥ మృతివార్తాం చోరభయం యాత్రాం దేహరుజాభయం ।
ప్రశ్నలగ్నే యది ఘటః తద్దైవంపరిచింతయేత్ ॥

తా॥ కుంభము ప్రశ్నలగ్నమైతే మరణశ్రవణము, చోరభయము, యాత్ర, రోగభయము, ఈ చింతయని చెప్పిరి తా॥

మీనరాశిఫలము.

శ్లో॥ యదిమీనం ప్రశ్నలగ్నం ధనధాన్యవిచింతనమ్ ।
పశుసస్యాదిచింతా చ వక్తవ్యా శాస్త్రవేదిభిః ॥

తా॥ మీనము ప్రశ్నలగ్నమైతే ధనధాన్యములు, పశువులు, పంటలు మొదలగు చింతలని జ్యోతిశ్శాస్త్రవేత్తలు చెప్పిరి తా॥

ధనస్థానముచే నిర్ణయించదగినవి,

శ్లో॥ మణిర్ముక్తాఫలం స్వర్ణం రత్నం ధాతుకదంబకం ।
యానవాసాంసి చ పణ్యాని ధనస్థానాద్వినిర్ణయః ॥

తా॥ మణులు, ముత్యములు, బంగారు, రత్నములు, వెండి మొదలగు ధాతువు వాహనములు వీటిని ధనస్థానమునుబట్టి నిశ్చయింపవలయును.

౩వ స్థానమునుబట్టి నిర్ణయించదగినవి.

శ్లో॥ నారికాభృత్యమిత్రాది గ్రహాణాం ధనధీనిహా ।
వివాహాదిప్రవేశంచ పశ్యేత్తృతీయతో బుధః ॥

తా॥ ఉదకము, భూమి, మంత్రాదులు, గ్రామములు, ఔషధములు, వివాహము గృహప్రవేశము, మొదలగువానిని ఆరూఢలగ్నమునకు నాలుగోస్థానమునుపట్టి చెప్పవలెను.

౫ వ స్థానమునుపట్టి నిర్ణయించతగినది

శ్లో॥ గర్భాపత్యాదినేయానాం సంధిసంధానయోరపి ।
విద్యాబుద్ధిప్రబంధానాం సుతస్థాననిరీక్షణం ॥

తా॥ గర్భము, కొమాళ్లు, మంత్రియు, రాని ప్రవర్త్యగ్గ్ర, విద్య, బుద్ధి, గ్రంధములు మొదలగువానిని ఆరూఢరాశి కైదవస్థానమునుపట్టి చూడవలయును-

౬, ౭ వ స్థానములనుపట్టి నిర్ణయించుట

శ్లో॥ నాభీరిపురస్త్రగామ గావోష్ట్రక్రూరకర్మణాం। కూపోదకాదిశం కానాం రిపుస్థాననిరీక్షణం । వాణిజ్యంవ్యవహారంచ వివాహంచసమ ఫలైః । గమనాగమనాకళత్రాణి పశ్యేత్సాస్త్రజ్ఞకళత్రతః ॥

తా॥ నాభి, శత్రువు, అమ్లానిమద్రసములు, ఆవులు,ఒంటె, క్రూరమైనజంతువులు బావి, ఉదకము వీటిని ఆఱవస్థానమునుపట్టి చెప్పవలయును- కళత్రము, వ్యవహారము, గమనాగమనములు. కార్యసిద్ధి వీటి నేడవస్థానమునుపట్టి చెప్పవలయును-

౮ వ స్థానమునుపట్టి నిర్ణయించుట.

శ్లో॥ ఉత్తరాయణసైవమ్యే దుష్టశాత్రవసంకటే ।
నష్టద్రవ్యైరణేయుద్ధం రంధ్రస్థాననిరీక్షణమ్ ॥

తా॥ ఉత్తరదేశగమనము. దుష్టులైన శత్రుసంకటము, ద్రవ్యనష్టము, యుద్ధము వీటినెనిమిదవ స్థానమునుపట్టి చెప్పవలయును-

౯ వ స్థానమునుపట్టి నిర్ణయించుట.

శ్లో॥ వాపీకూపతటాకాది దేవాలయగృహాణిచ । దీక్షాయాత్రా మఠంధర్మం ధర్మాచ్చింత్యంచకీర్తయేత్ ॥

తా॥ నడభావి, బావి, తటాకము, దేవాలయము, గృహము, దీక్ష, యాత్ర, మఠము, ధర్మము, వీటిని తొమ్మిదవస్థానమునుపట్టి చెప్పవలయును,

౧౧ వ స్థానమునుపట్టి నిర్ణయించుట.

శ్లో॥ గజాశ్వయానపాత్రాణి శయ్యాకాంచనకన్యకాః ।
విద్యాద్విద్యోదయేలాభం లాభస్థాననిరీక్షణాత్ ॥

తా॥ ఏనుగు, గుఱ్ఱము, ప్రయాణము, పాత్రలు, పడక, బంగారు, కన్యకలు, విద్య వలన లాభము వీటిని పదనొండవ స్థానమునుపట్టి చెప్పవలయును-

౧౨ వ స్థానమునుపట్టి నిర్ణయించతగినవి.

శ్లో॥ త్యాగభోగవివాహాదౌ కృష్టంచకృషికర్మసు ।
వ్యయస్థానేనసర్వేషు విద్యాద్విద్యాంచనిర్ణయః ॥

తా॥ త్యాగము, భోగము, వివాహము, కృషి, విద్య, వీటిని ౧౨ వ స్థానమును పట్టి నిర్ణయించవలయును

ప్రశ్న చక్రము.

౯	౧౨	౭	౩౩
౨౭	౬౦	౩౦	౧౬
౧౪	౩	౫౬	౪
౮	౬	౫	౨

శ్లో॥ షోడశారయుతంచక్రం విలిఖ్యచతురశ్రకం । తత్రసంఖ్యాంవి ఖేద్ధీమాన్వత్స్యమాణాన్యథాక్రమం । ద్వేపార్కసాగరామర్త్య భవర్షా స్తిథిభూమిపాః॥ మన్వగ్నిదేశనిగమదిక్పాస్త్రీంద్రియబాహవః । ప్రష్టో రిష్టంద్విగుణితం కోష్ఠాంకంభానుసంయుతం । సప్తభిర్భాగమాహృత్య తత్రశిష్టంఫలంభవేత్ । శేషమేకత్రికంవాపి భవేత్కార్యంప్రయాసతః॥ ద్విచతుష్కయుతంకార్యం అనాయాసేనసిద్ధ్యతి । పంచషష్ఠయుతంవాపి తత్క్షణేనఫలంభవేత్ । సప్తసంఖ్యాభవేచ్ఛేషం కార్యహానిశ్చజాయతే॥

తా॥ పృచ్ఛకుని పైప్రశ్న చక్రమునందొక సంఖ్యను తాకమనివానివల్ల తాకబడిన సంఖ్యను రెండింటగుణించి మొత్తముచేసి దానిలో ౧౨ మరూడా కలిపి ౭టభాగహరిం చి మిగిలిన సంఖ్యచేత ఫలమును చెప్పవలయును- యెట్లనిన—౧-౩ మిగిలితే ప్రయాసచే కార్యసిద్ధియగును- ౨-౪ మిగిలితే అనాయాసముగ కార్యముసిద్ధించును- ౫-౬ మిగిలితే తక్షణమే కార్యమగును- ౭ మిగిలితే కార్యహాని సంభవించును-

భోజనద్రవ్యాదినిర్ణయము.

శ్లో॥ కథయామి విశేషేణ భుక్తిద్రవ్యస్యనిర్ణయం । పాకభాండాని
భుక్తాన్ వ్యంజనానిరసాస్తథా। సహభోక్తాభోజనాది తత్పాత్రస్య హితానో
రిపూన్ । మేషరాశౌ భవేచ్ఛాగం వృషభే గవ్యముచ్యతే । ధనుర్మిథున
సింహేషు మత్స్యమాంసాదినిర్ణయః । నక్రాళికర్కిమీనేషు పరిపక్వ
ఫలాధికం। తులాకన్యాఘటేష్వేవం మాంద్యయుక్తపదార్థకం। భాన
తి క్తకటుక్షారంమిశ్రభోజనముచ్యతే। ఉష్ణాన్నంక్షౌద్రసంయుక్తం భూమి
పుత్రస్యభోజనం। భర్జితాన్నంపదంశాది సౌమ్యస్యాహుర్మనీషిణః। పాయ
సాన్నంఘృతసంయుక్తం గురోర్భోజనమాదిశేత్ । సతైలంకోద్రవాన్నంచ
భవేన్మందస్యభోజనం । యూషంచ రాహుకేతోశ్చ రసవర్గముదాహృ
తం । జీవస్యమాషవటకం సూపమిశ్రంతుభోజనం । చంద్రస్యకందప్రస
వ మత్స్యాద్యైర్భోజనంభవేత్ । క్షౌద్రాపూపపయోదుగ్ధ వ్యంజనం
భోజనంభృగోః । ఓజరాశౌ పాపదృష్టే తృష్ణాభోజనముచ్యతే । సమ
రాశౌ మందదృష్టే భుక్త్యల్పంపాపసేక్షితే। శుభపాపసమాలోకే పుర
గాన్నక్షుధార్తితః॥ ఆర్ద్రారామాంపభుక్తంస్యా దుగ్ధనాశ్చంద్రభోగినా।
నవనీతఘృతక్షీర దధిభిర్భోజనంభవేత్ । జలరాశిషుపాపేషు సౌమ్యా
నామితరేషుచ । సతైలంభోజనంబ్రూయా దితిజ్ఞాత్వావిచక్షణః ॥

తా॥ భోజనద్రవ్యము, పాకపాత్రములు, శాకములు. అమ్లాదిరసములుకూడాభుజిం
చినవారును, వారిలో శత్రుమిత్రత్వంబులు, వీటిని చెప్పుచున్నాను-ప్రశ్నలగ్నము మేష
మైతే మేకసంబంధమైన పాలు, పెరుగు, మొదలైనవి, వృషభమైతే ఆవుసంబంధమైన
పెరుగు మొదలైనవి, ధనుస్సు, మిథునము, సింహము ఇవిఅయితే మత్స్యమాంసము మొ
దలగునవి, మకర, వృశ్చిక, కటక, మీనములైతే పక్వమైనపండ్లు మొదలగునవి, తులా,
కన్యా, కుంభములైతే మందకరములైన పదార్థములు భుజింపబడినవని చెప్పవలయును
ఆరూఢరాశియందు సూర్యుడుండినకారము, ఉప్పు, చేదు ఈరసములతోగూడి యుండు
భోజనము, అంగారకుడుండిన కొంచెముష్ణముగ తేనెతోగూడియుండుభోజనము, బుధు
డుండినవేయించబడిన శాకములుమొదలగు భోజనము, గురువుండిన నెయ్యితో గూడిన
పాయసాన్నభోజనము, శనియుండిన నువ్వులనూనెతో గూడినపిగ, ఆరికెలు, రాగులు,
గోధుమలు మొదలగుభోజనము, రాహుకేతువులుండిన గంజి, రసవర్గభోజనము, మఱియు
గురువు బలిష్ఠుడుగనుండిన పప్పు మినుములసంబంధమగు వడలు మొదలగు భోజనము,

చంద్రుడుండిన కందమూలఫల మన్నాద్యాదిభోజనము, శుక్రుడుండిన తేనె భక్ష్యములు, పాలు. పెరుగు, వ్యంజనములువీనితోఁడ భోజనము అనిచెప్పవలయును ఆరూఢలగ్నము ఓజరాసిగాయుండి శుభగ్రహములచే జూడబడిన మిక్కిలిఆకలితో భోజనముచేయబడె ననియు, సమరాశిగాయుండి శనిచేజూడఁబడినకొంచముగా భుజించబడెననియుమజీయు షాసమరాశిని అనేకపాపగ్రహములుచూచిన మిగులఆకలితో చల్లారినఅన్నాదులభుజిం పబడెనదనియు, సూర్యుడు, అంగారకుడు వీరిద్దరుచేరియుండిన ఆకలితో మాంసాదులను భుజింపబడెననియు, శుక్రుడు, చంద్రుడు, రాహువు వీలుచేరియుండిన వెన్న, నెయ్యి పాలు, పెరుగు, తేనె, వీనితోడభోజనము అనిచెప్పవలయును ఆరూఢలగ్నము జలరాశి గానుండి పాపశుభగ్రహములు చేరియుండిన నువ్వులనూనెతోచేరినఅన్నము భుజింపబడిన దనిచెప్పవలయును.

దూతలక్షణము.

శ్లో॥ ఆదిత్యోమూర్ధ్ని దూతస్య సోమశ్చముఖమండలే । కుజఃకంఠే బుధేనామే దక్షిణేదేవపూజితః । హృదయేదైత్యమంత్రీచ బాహ్వో శ్చరవిపుత్రకః । పాదయోరాహుకేతూచ ఇత్యేవందూతలక్షణమ్॥

తా॥ శిరమునందు సూర్యుడు, ముఖమునందు చంద్రుడు, కంఠమునందు కుజుడు, యెడమపార్శ్వమునందు బుధుడు, కుడిపార్శ్వమునందు బృహస్పతి, హృదయమునందుశుక్రు డు, చేతులయందు శని, పాదములయందు రాహుకేతువులు, ఇటులపృచ్ఛకుని అంగము లయందు సూర్యాదిగ్రహములను నిశ్చయించి ఆపృచ్ఛకుడు తనయేఅంగమును తాకికొను నో ఆయంగమునందలి గ్రహమునుపట్టి లగ్నమును నిశ్చయించుకొనవలెను.

దేశాంతరస్థప్రశ్న.

శ్లో॥ రౌద్రనక్షత్రమారభ్య యావచ్ఛ్రప్రశ్నతారకా । గణయిత్వా తుతాంసఖ్యాం సప్తభిర్భాగమాహరేత్ । దూరస్థితేస్యాగమనం ప్రవదేచ్ఛిష్టసంఖ్యయా । ఏకేనశ్రూయతేవార్తా ద్వితీయేతత్రతిష్ఠతి । తృతీయేమధ్యమార్గేచ చతుర్థేగ్రహమాగతః । పంచమేదూరమార్గస్థః షష్ఠేచవ్యాధిపీడితః । సప్తమేమరణంచస్యా దిత్యేతత్ప్రశ్నలక్షణమ్ ॥

తా॥ పృచ్ఛకుని ౨౭ నక్షత్రములలో నొకనక్షత్రమును చెప్పుమని అతను చెప్పిన నక్షత్రమువరకు ఆర్ద్రాదిగాయెంచి మొత్తముచేసి ౭ భాగించగా ౧ మిగిలితే దూరదే శమునుండి సమాచారమువచ్చుననియు, ౨ మిగిలితే దేశాంతరము పోయినవారచ్చటనే యున్నారనియు, ౩ మిగిలితే, మార్గమధ్యమునందున్నారనియు, ౪ మిగిలితేగృహమునకు

వచ్చినారనియు, ౫ మిగిలితే బహుదూరమార్గమునందున్నారనియు, ౬ మిగిలితే వ్యాధి పీడితులుగనున్నారనియు, ౭ మిగిలితే మరణముజెందినాడనియు, చెప్పవలయును-

శ్లో॥ కృత్తికస్త్వంశమారభ్య యావచ్చప్రశ్నతారకా । గణయిత్వా తుతాంసంఖ్యాం సప్తభిర్భాగమాహరేత్ । తచ్ఛేషేణవదేద్ధీమా నాగమందూరవర్తినః । ఏకస్మిన్నవశిష్టేతు నరస్తత్రైవతిష్ఠతి। ద్వితీయే శీఘ్రమాగచ్ఛే త్తృతీయేపథిమోన్ముఖః । చతుర్థేసద్యఆగచ్ఛే దాలస్యంపంచమేభవేత్ । షష్ఠేతురోగపీడాస్యా సప్తమేయత్నసంస్థితః। ఏవంతుసమ్యగాలోచ్య ఫలంబ్రూయాద్విచక్షణః ॥

తా॥ జ్యోతిష్కుడు దూతను ౨౭ నక్షత్రములలో నొకనక్షత్రమును జెప్పుమని యడిగి అతను చెప్పినవనక్షత్రమువఱకు కృత్తికానక్షత్రము మొదలు లెక్కించి ఆసంఖ్యను ౭తో విభజించి శేషించినసంఖ్యచే దూరదేశములలోనుండువారి గమనాగమనములను చెప్పగలయును- అదియెట్లనిన ౧ మిగిలినపోయినవాడు ఆదేశములలోనున్నాడనియు ౨ మిగిలిన శీఘ్రముగ వచ్చుననియు, ౩ మిగిలిన ఆస్థలములోనుండి బయలుదేరినాడనియు ౪ మిగిలిన అప్పుడేవచ్చుననియు, ౫ మిగిలిన ఆలస్యముగా వచ్చుననియు, ౬ మిగిలిన రోగపీడితుడుగనున్నాడనియు, ౭ మిగిలిన వచ్చుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడనియు, చెప్పవలయును-

ఆయుఃప్రశ్న.

శ్లో॥ తిథింవారంచనక్షత్రం యోగంచకరణానిచ । చైత్రాదికాన్ తథామాసాన్ వత్సరాన్ప్రభవాదికాన్ । మేషాదికాన్తథారాశిం తత్కాలాంతంయథాక్రమం । గణయిత్వాతుతాంసఖ్యా మేకీకృత్యవిచక్షణః । సప్తభిర్గుణయిత్వాతాం విభజేచ్ఛతసంఖ్యయా । ఆయుఃప్రమాణకాలంతు ప్రవదేచ్ఛిష్టసంఖ్యయా ॥

తా॥ ప్రశ్నఅడిగేకాలమునందు ఏసంవత్సరమో అదిమొదలు ప్రభవాదిగను, ఏమాసమో దానిని చైత్రాదిగాను, ఏతిథో దానిని ప్రథమాదిగను ఏవారమో దానిని ఆదివారము మొదలుగాను, ఏనక్షత్రమో దానిని అశ్విన్యాదిగను, ఏయోగమో దానినివిష్కుంభాదిగను, ఏకరణమో దానిని బవమొదలుగాను, ఏరాశియో దానిని మేషాదిగాను,వీనిని ప్రత్యేకప్రత్యేకముగయెంచిఅన్నిటినియొకటిగాచేర్చి ఆమొత్తమును ఏడింటపెంచిదానిని నూరింటభాగించి శేషించినసంఖ్యయెంతో ఆసంఖ్య ఆయుఃప్రమాణమనిచెప్పవలయును-

నిధిప్రశ్న.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాద్ద్వితీయంచేద్భవనం దైత్యమంత్రిణః। చంద్రస్యక్షేత్రమథవా తత్రకేలాంశుభాన్వితా। తత్రైవసహితౌస్యాతాం వసుధా తద్గృహేవసు। తావేవచంద్రభృగుజౌ సహితౌ వీక్షితౌ। వసుధాత్మజరాహుభ్యాం తత్ప్రాప్తిర్నభవిష్యతి। అథాయాధాచ్చతుర్థంతు భవనంశశినోయది। తత్రాంశేతాంశుధనసౌ వర్గేతేసహితౌతదా। వసుంధరాగతంస్వర్ణం పాపదృష్టౌనసిధ్యతి। ప్రశ్నలగ్నాచ్చతుర్థేతు పాపాఏవగ్రహాస్థితాః। శుభాలోకనహీనాశ్చేత్పిశాచభయముల్బణం। భవేత్కష్టంచసుమహాత్కదాచిత్సుఖసంభ్రమః। ధనాశయాచపిశాచాజాయంతేవిపదోభృశం। ప్రశ్నలగ్నాద్ద్వితీయంచ చతుర్థంశశినోగృహం। శుక్రస్యక్షేత్రమథవా తత్రచంద్రసితౌయది। గురుణావీక్షితౌపాప సంబంధాలోకవర్జితౌ। స్వచ్ఛస్వర్ణశిలాకాశ్చ రత్నైశ్చవివిధైస్సహ। ప్రాప్యంతేసర్వథాహ్యేవ మీశ్వరేణసమీరితమ్॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు రెండవయిల్లు శుక్రక్షేత్రముగాగాని చంద్రక్షేత్రముగాగాని అయి ఆక్షేత్రములలో శుక్రచంద్రులు కూడియుండిన భూమిలోపల ధనముయున్నదని చెప్పవలయును- ఆశుక్రచంద్రులు కుజరాహువులతో గూడియుండినగాని చూడబడినగాని ఆధనము లభించదు- ప్రశ్నలగ్నమునకు నాలవయిల్లు చంద్రక్షేత్రమై అందు గురుచంద్రులుకూడియుండిన నిస్సంశయముగా భూమిలో ధనము వున్నదని చెప్పవలయును- అయితే పాపగ్రహముల సంబంధముగాని దృష్టిగాని కలిగియుండిన ధనములభించదు- ప్రశ్నలగ్నమునకు నాలవయింట్లో పాపగ్రహములు మాత్రముయుండి శుభగ్రహదృష్టిలేకుండిన పిశాచసంబంధమైనభయము, కష్టము ధనమున్నదని విశేషభ్రమ ఆధనాశచే అనేక ఆపత్తులు ఇవి సంభవించును- ప్రశ్నలగ్నమునకు ౨ లేక ౪- స్థానములు చంద్రక్షేత్రముగాగాని శుక్రక్షేత్రముగాగానియుండి వానిలో చంద్రశుక్రులుకూడి ఆస్థానము ఒకరికి ఉచ్చస్థానముగాయుండి గురువుచే చూడబడి పాపసంబంధవీక్షణ్యములులేకుండిన స్వచ్ఛమైన బంగారుకడ్డీలు అనేకరత్నములులభించును- ఇటుల ఈశ్వరునిచే చెప్పబడినవి-

పశుప్రశ్న.

శ్లో॥ ఆరూఢేమేషగాశౌతు పూర్వస్యాందిశివర్తతే। వృషభేదక్షిణస్యాంచ వారుణ్యాంమిథునేభవేత్। దిశ్యుత్తరస్యాంకటకే చాగ్నే

యోర్వ్యాసింహచాపయోః । కన్యాయాంమకరేవాపి నైరుత్యాందిశికీర్తితమ్ । కుంభేవాపితులాయాం వాయువ్యాందిశినిర్దిశేత్ । ఆరూఢే వృశ్చికేమీనే నైశాన్యాందిశికీర్తితమ్ । పశ్వాదీనాంవినష్టానా మేవం స్థానంసమాచరేత్ ॥

తా॥ మేషము ఆరూఢలగ్నమైన కనుపడకపోయిన పశువు మొదలగు జంతువులు తూర్పుదిక్కున యున్నదనియు, వృషభమైన దక్షిణదిక్కులోయున్నదనియు, మిధునమైన పశ్చిమదిక్కులోవున్నదనియు, కటకమైన నుత్తరదిక్కులోవున్నదనియు, సింహముగాని, ధనుస్సుగాని అయిన ఆగ్నేయదిక్కులో వున్నదనియు, కన్యగాని మకరముగాని అయితే నైఋతిదిక్కులోవున్నదనియు కుంభముగాని, తులగాని అయితే వాయువు దిక్కునవున్నదనియు, వృశ్చికముగాని, మీనముగాని, అయితే ఈశాన్యదిక్కులో వున్నదనియు చెప్పవలయును-

చోరప్రశ్ననిర్ణయము.

శ్లో॥ శనిర్వాభూమిజోవాపి ప్రశ్నలగ్నాధిపస్స్వయం ।
తదాచోరహృతద్రవ్య ప్రశ్నమిత్యేవనిర్దిశేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతి శనిగాని, అంగారకుడుగాని అయినయెడల ద్రవ్యము దొంగలచే అపహరించబడినదని చెప్పవలెను-

శ్లో॥ ఆరూఢలగ్నాధిపతిస్త్రితీయ షష్ఠాష్టమస్థో వ్యయరాశిగోవా ।
యదాభవేజ్జ్యోతిషికస్తదానీం నిర్దిశేచ్చోరహృతార్థప్రశ్నామ్॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతి 3 లేక ౬-౮-౧౨ వీనియందుండిన చోరప్రశ్నయని జ్యోతిషికుడు పృచ్ఛకునికి చెప్పవలెను-

శ్లో॥ ఆరూఢాత్సప్తమాధీశః భూమిజోరవినందనః ।
ఋతౌత్రియేచరంధ్రేవా ద్వాదశేవాస్థితోయది ।
తదాచోరహృతప్రశ్న ఏవమీశ్వరభాషితమ్ ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నమునకు 7 వ యింటివాడు అంగారకుడు, లేక శనిఅయి వీలు, ౬, 3, ౮, ౧౨ ఈస్థానములలోనుండిన చోరప్రశ్నయని చెప్పవలయును-

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాత్సప్తమేశః షష్ఠేవాప్యష్టమేథవా ।
ద్వాదశేవాతదాచౌర్య ప్రశ్నంతన్నిర్దిశేద్బుధః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నమునకు సప్తమస్థానాధిపతి ౬ లేక ౮ లేక ౧౨ వీనిలోనుండిన అడిగినది చోరప్రశ్నయని చెప్పవలయును-

చోరవయోనిర్ణయము.

శ్లో॥ కుజస్యాత్మశిశుర్జ్ఞేయం చంద్రశుక్రౌ చ మధ్యమౌ ।
మందమార్తాండజీవాజ్ఞ్య ఫణినో వృద్ధవిగ్రహాః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నము అంగారక బుధులయొక్క క్షేత్రముగనుండినను లేక ఆరూఢలగ్నమునందు అంగారకుడుగాని, బుధుడుగాని యుండినను శిశువు (అనగా ౧౦ ఏండ్లవయస్సుకు లోబడినవాడు) చోరత్వము చేసినాడనియు, శుక్రచంద్రులుండిన మధ్యవయస్సుగలవాడు చౌర్యముచేసినవాడనియు, శని, సూర్యుడు, గురువు, రాహువు, వీరల క్షేత్రముగనుండినను, లేక ప్రశ్నలగ్నమునందు వీరలుండినను ౧౦ ఏండ్లకు పైబడినవారు చౌర్యముచేసినారనియు తెలిసికొనవలయును

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నం కుజక్షేత్రం యది తత్ర చ । క్రమాత్కుజబుధౌ స్యాతాం ద్వాదశాధికవత్సరః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నము అంగారక క్షేత్రమై అందు అంగారకుడుండిన లేక బుధక్షేత్రములై అచ్చట బుధుడుండిన చోరుడు ౧౫ సంవత్సరములకు మించిన వయస్సు కలవాడని చెప్పవలయును-

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నం శశిక్షేత్రం యది తత్రైవ చంద్రమాః । అథవా భార్గవక్షేత్రం తత్రైవ భృగునందనః । మధ్యమాయుస్తదా చోరస్త్వాది తీశ్వరభాషితం । ప్రశ్నలగ్నం రవిక్షేత్రం యది తత్రైవ భాస్కరః । అథవా మందభవనం తత్ర సూర్యసుతో యది । అథవా గౌరవం క్షేత్రం తత్ర దేవగురుర్భవేత్ । తదా పంచాశదధిక వయాశ్చోరోభవేద్ధ్రువ ।యస్మిన్ క్షేత్రస్థితో రాహుస్తదీశశ్చోదితం యథా। రాహ్వాధిష్ఠిత రాశేశ్చ వయో బ్రూయాత్తథా బుధః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నము చంద్రక్షేత్రమై అచ్చట చంద్రుడుండినను లేక శుక్రక్షేత్రములై అచట శుక్రుడుండినను చోరుడు ౧౦ సంవత్సరములకు పైబడినవాడని చెప్పవలయును ఆరూఢలగ్నము సూర్యక్షేత్రమై అందు సూర్యుడుండినను శనిక్షేత్రములై అచ్చట శనియుండినను లేక గురుక్షేత్రములై అచట గురువుండినను చోరుడు ౧౦ సంవత్సరములకు పైన ౬౦ సంవత్సరములకు లోపలి వయస్సు కలవాడని చెప్పవలయును-

చోరజాతినిర్ణయము.

శ్లో॥ మేషేతు బ్రాహ్మణశ్చోరః వృషభే క్షత్రియస్తథా । మిథునే వైశ్యకశ్చోరః చోరశూద్రస్తు కర్కటే । సింహేంతు బాంధవశ్చోరః కన్యా

యాంశుకరాంగనా। పుత్రో వా సోదరో వాపి తులాయాం తస్కరో భవేత్ । వృశ్చికే భృత్యకశ్చోరః యజమానస్తు కార్ముకే । మకరేమ్లేచ్ఛ చోరః పితృభ్రాతృధవాభవేత్ । కుంభేతుమాతులశ్చోరః మీనే భూమిగతం భవేత్ । మేషే విప్రో వృషే మ్లేచ్ఛ మిథునే వైశ్యజాతియః । కటకే శూద్రకశ్చోరః సింహేబంధుశ్చచోరకః కన్యాయామాత్మజో భార్యా తులాయాంచోరభిష్యతే । వృశ్చికేమాతులశ్చోరః కార్ముకే గణికో భవేత్ । మకరేమూషకః కుంభే దాసీమీనేచ నాగతమ్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము మేషమైతే బ్రాహ్మణుడి మూలముగ, వృషభమైతే క్షత్రియుడి మూలముగ, మిథునమైతే వైశ్యమూలముగ, కటకమైతే శూద్రమూలముగ, సింహమయితే స్వబంధుమూలముగ, కన్యఅయితే స్త్రీమూలముగ, తులఅయితే పుత్రభ్రాతృ మూలముగ, వృశ్చికమయితే నౌకరిమూలముగ, ధనస్సు అయితే యజమానిమూలముగ, మకరమయితే యెలుకలమూలముగ, కుంభమయితే పనికత్తెమూలముగ దొంగతనము జరిగినదనియు, మీనమయితే భూమియందుపడిపోయినదనియు తెలుసుకొనవలయును మరియు ప్రశ్నలగ్నమువృషభమయితే మ్లేచ్ఛులమూలముగ, సింహమయితే బంధువులమూలముగ కన్యఅయితే పుత్రునిమూలముగ తులఅయితే భార్యమూలముగ, వృశ్చికమయితే, మేనమామమూలముగ, ధనుస్సుఅయితే గణికునిమూలముగ చౌర్యముజరిగినదని కొందరాచార్యులు చెప్పుచున్నారు-

---

చోరుని లక్షణము.

శ్లో॥ ఆననేమస్తకేనాగ్నినేత్ర వ్రణాంకితాన్వితః । ధైర్యవానుష్ణదేహశ్చ వ్యాయామీ సరసోక్తిమాన్। చత్వారింశద్వయాచారః ప్రశ్నలగ్నేఘుటేభవేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నముకుంభమైతే దొంగ ధైర్యవంతుడుగ, ముఖమునందు వ్రణము గలిగి ఆరిపోయినమచ్చగలవాడుగ ఉష్ణశరీరముగలవాడుగ శ్రమకరమైన పనులను చేయువాడుగ, ప్రియమైనమాటలాడువాడుగ, స్త్రీలోలుడుగ, ౪౦ సంవత్సరములవయస్సుగలవాడుగనుండునని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నంయదివృషః చోరశ్చతురవాగ్భవేత్ । స్వల్పకోపోఽవివేకంచ భీరుశ్శుక్లాంబరప్రియః । కించద్ధ్రస్వఃకుక్కుటాభ కంఠోపవరిగాత్రవాన్ ।

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము వృషభరాశి అయితే చోరుడు చాతుర్యముతో గూడిన మాటలు స్వల్పకోపము, వివేకము, భయము, తెల్లని వస్త్రములయందు ప్రీతి ఇటిగుణములు గలవాడుగ, కొంచెము పొట్టివాడుగ కొడిగంతము వలెనిడు పుగనుండు కంఠముగలవాడుగ, వంగిన శరీరముగలవాడుగనుండును.

శ్లో॥ మిథునం ప్రశ్నలగ్నంచేత్ స్త్రీసమాకారచేష్టితః ।
వాత్యున్నతో నాతినీచః నీలవర్ణస్సుస్త్రధృక్ ॥

తా॥ మిథునము ప్రశ్నలగ్నమైతే చోరుడు, స్త్రీసమానాకారము చేష్టలు గలవాడుగ మిక్కిలి పొడవు, పొట్టిలేనివాడుగ నల్లనివర్ణముగలవాడుగ, మంచివస్త్రములధరించువాడుగనుండును-

శ్లో॥ కటకం ప్రశ్నలగ్నం చే ద్దేవబ్రాహ్మణభక్తిమాన్। స్త్రీషుప్రియశ్చతురవాజ్ఞ్నాతిస్థూలకృశోన్నతః ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము కటకమైతే దేవబ్రాహ్మణులయందు భక్తిగలవాడుగ, స్త్రీలయందు ప్రీతిగలవాడుగ, వాక్చాతుర్యముగలవాడుగ, మిక్కిలి స్థౌల్యము, కృశత్వము. పొడవులేనివాడుగ చోరుడువుండును-

శ్లో॥ కన్యాలగ్నంయదిభవే త్ప్రశ్నలగ్నంతదానరః । సూక్ష్మబుద్ధిర్ఘనకేశః విశాలాస్యఃప్రసిద్ధిమాన్। శ్యామవర్ణఃసమాంగశ్చ యశోవంపిధోభవేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము కన్యఅయితే చోరుడు సూక్ష్మబుద్ధిగలవాడుగ, వెంట్రుకలు నిడివిగానుండువాడుగ, విశాలమయిన ముఖముగలవాడుగ, యశోవంతుడుగ, నలుపువర్ణము, సరియైనఅంగములు గలవాడుగనుండును-

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నంతులాస్యాచ్చే దతిస్థూలశరీరవాన్। అత్యంతారుణవర్ణాంగః ధైర్యశాలీభవేన్నరః ।

తా॥ తుల ఆరూఢలగ్నమయితే చోరుడు అతిస్థూలశరీరముగలవాడుగ, మిక్కిలి ఎఱుపువర్ణముతోగూడిన శరీరముగలవాడుగ, ధైర్యవంతుడుగనుండునని చెప్పవలయును-

చౌర్యముపురుషునిచే చేయబడినదనుట.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నంయదిభవే న్మేషసింహాధనుశ్చికః ।
ధనుర్వాపహృతంద్రవ్యం పురుషేణవినిర్దిశేత్ ।

తా॥ మేషము, సింహము, వృశ్చికము, ధనుస్సు, వీనిలో నొకటి ఆరూఢలగ్న మైతే పురుషునిచే ద్రవ్యము అపహరించబడినదని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ వృషభోమిధునఃకన్యా కటకశ్చతులాఘటః । మీనోవామకరోవాపి ప్రశ్నలగ్నంయదాభవేత్ । పురుషేణహృతంపూర్వం స్థాపితంస్త్రీవశేపునః ॥

తా॥ వృషభము, మిధునము, కన్యా, కటకము, తులా, కుంభము, మీనము, మకరము వీనిలో నొకటి ప్రశ్నలగ్న మైతే పూర్వము పురుషుడు ద్రవ్యమపహరించి పిదప నాద్రవ్యమును స్త్రీవద్ద ఉంచియున్నాడని, చెప్పవలయును.

స్త్రీపురుషచోరనిర్ణయము.

శ్లో॥ పుంరాశౌపుంగ్రహేదృష్టే పురుషస్తస్కరోభవేత్ । స్త్రీరాశౌస్త్రీగ్రహేదృష్టే తస్కరీచవధూర్భవేత్ । ఉదయాదోజరాశిస్థేపుంగ్రహేపురుషోభవేత్ । సమరాశ్యుదయేచోరీ సమస్థేస్త్రీగ్రహేభవేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నకాలములో ఉదయరాశి పురుషరాశిగాయుండి దానిని పురుషగ్రహములు చూచినయెడల పురుషుడు దొంగిలించినాడనియు, స్త్రీరాశిగానుండి స్త్రీగ్రహముచూచినయెడల స్త్రీదొంగిలించినదనియు, చెప్పవలయును. మఱియు ఉదయరాశి ఓజరాశిగాయుండి దానిలో పురుషగ్రహముండిన పురుషుడుదొంగిలించినాడనియు, సమరాశిగానుండి దానిలో స్త్రీగ్రహముండిన స్త్రీదొంగిలించినదనియు చెప్పవలయును.

చోరహృతభూషణాదివివరము

శ్లో॥ ఆరూఢరాశిర్మేషోవా వృశ్చికోవాయదాభవేత్ । సింహోవాచాపమీనౌవా కంఠాభరణమాదిశేత్ । కన్యావామిధునంవాపి చాంద్రంకర్కటమేవవా । తదాచోరహృతంకర్ణ భూషణంమతిమాన్వదేత్ । వృషభతులావారూఢో యదితుభవేచ్ఛిరోభూషాం। బాహ్వాంగు రాభరణంబ్రూయా దారూఢోమకరకుంభకౌన్యాతాం । రాహుర్వా యదివాకేతుః ప్రశ్నలగ్నస్థితోభవేత ।చోరేణాపహృతంబ్రూయాచ్చరణాభరణంబుధః ॥

తా॥ మేషము, లేక వృశ్చికము, లేక సింహము, లేక ధనుర్మీనములు ఇవి ఆరూఢలగ్నము లైనయెడల పోయినసొమ్ము కంఠాభరణమనియు, కన్యామిథున, సింహ, కటకములలో నేదైనా నొకటి ఆరూఢలగ్న మైతే చెవిలోధరించునట్టిసొమ్ము పోయినదనియు

వృషభముగాని తులగాని ఆరూఢలగ్నమైనయెడల శిరోభూషణము పోయినదనియు, మకరముగాని, కుంభముగాని, ఆరూఢలగ్నమైతే చేతులోధరించుభూషణము పోయినదనియు, రాహువుగాని, కేతువుగాని, ఆరూఢలగ్నమునందుండినయెడల కాళ్లయందు ధరించుసొమ్ము పోయినదనియు, తెలుసుకొనవలయును.

చౌర్యద్రవ్యస్వరూపము.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నంరవిక్షేత్రం కుజక్షేత్రమథాపివా ।
తదాచోరహృతంద్రవ్యం సౌత్రికంచవినిర్దిశేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము సూర్యక్షేత్రముగా లేక అంగారకక్షేత్రముగానుండినదొంగలచే నపహరింపబడినసొమ్ము కోణముతోగూడియుండు నగయని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ చంద్రస్యభవనంస్యాచ్చేత్సరంధ్రంవస్తునిర్దిశేత్ । యదాశుక్రస్యభవనం శకలైర్యుక్తమాదిశేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము చంద్రక్షేత్రమై యుండిన ద్వారముతోగూడిన సొమ్మనియు, శుక్రక్షేత్రమయియుండిన తునకలు తునకలుగానుండు సొమ్మనియు చెప్పవలయును.

శ్లో॥ బుధస్యవాగురోర్వాపి భవనంవర్తులంభవేత్ ।
శనిక్షేత్రంప్రశ్నలగ్నం భవేచ్ఛేద్దీర్ఘమాదిశేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నము, బుధుడు, లేకగురువు,వీరిక్షేత్రమయియుండినగుండ్రముగానుండుసొమ్మనియు, శనిక్షేత్రముగానుండిన నిడివిగానుండుసొమ్మనియు చెప్పవలయును.

చోరద్రవ్యమునుంచుస్థానము.

శ్లో॥ ఆరూఢలగ్నాధిపతి ర్యదిస్వక్షేత్రమాశ్రితః। తదావినష్టంతద్ద్రవ్యం స్వగృహస్థితమాదిశేత్ । ప్రశ్నలగ్నాధిపోన్యస్య క్షేత్రంయదిసమాశ్రితః । అన్యగేహస్థితంద్రవ్య మాదిశేద్దైవచింతకః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నాధిపతి స్వక్షేత్రములోనుండిన పోయినసొమ్ము తనగృహములోనేయున్నదనియు, ప్రశ్నలగ్నాధిపతి యితరక్షేత్రములలోనుండిన పోయినసొమ్ము యితరగృహములలో యున్నదనియు చెప్పవలయును-

చౌర్యద్రవ్యస్థానము.

శ్లో॥ శుక్రేచంద్రేజలాధారే దేవతాయతనేగురౌ ।
రవౌచతుష్పదస్థానే మిత్రస్యభవనేబుధే ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమును శుక్రగ్రహము చూచినను లేక వారచ్చటనుండినను, తటాకము నందున్నూ, గురువుచూచిన లేక దానియందుండిన దేవాలయమునందున్నూ, సూర్యుడు చూచిన లేక దానియందుండిన నాలుగుత్రోవలు కలసినస్థానమునందును, బుధుడుచూచిన లేక దానియందుండిన స్నేహితునింటియందును నష్టద్రవ్యమున్నదని చెప్పవలయును-

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నంరవిక్షేత్రం యదివాత్రభాస్కరః । చంద్రస్య క్షేత్రమథవా యదితత్రైవచంద్రమాః । తదాచోరహృతద్రవ్యం రాజస్థానగతంవదేత్ । కుజస్యక్షేత్రమథవా కుజోవాతత్రవర్తతే । తథా చోరహృతద్రవ్యం స్వర్ణకారసమీపగం । బుధస్యక్షేత్రమథవా యది తత్రైవసోమజః । తదావినిర్దిశేద్ద్రవ్యం బ్రాహ్మణస్యవశేస్థితం । గురోః క్షేత్రంప్రశ్నలగ్నం తత్రవాదేవపూజితః । తదావినష్టంతద్ద్రవ్యం సంకరాణాంవశంగతం। ప్రశ్నలగ్నంభార్గవస్య క్షేత్రంతత్రైవభార్గవః। తదా హృతంతద్ద్రవ్యంచ వైశ్యహస్తగతంభవేత్ । మందక్షేత్రంప్రశ్నలగ్న మథవాత్రసూర్యజః । తదాశూద్రహృతంబ్రూయా ద్ద్రవ్యంనష్టం విచక్షణః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నము సూర్యక్షేత్రముగనుండి అందులో సూర్యుడుండినను లేక చంద్రక్షేత్రమయి అందులో చంద్రుడుండినను చోరులచేదొంగిలింపబడిన ద్రవ్యము రాజస్థానములలోనున్నదని తెలుపవలయును ఆరూఢలగ్నము అంగారకక్షేత్రములై అందులో అంగారకుడుండిన నష్టమయినద్రవ్యము కంసాలవాని యింటిలోనున్నదని తెలియ వలయును ఆరూఢరాశి బుధక్షేత్రములైఅచ్చటబుధుడుండిన బ్రాహ్మణసమీపమందున్నదని చెప్పవలెను ఆరూఢరాశిగురుక్షేత్రములై అందులో గురువుండిన నష్టద్రవ్యము సంకరజాతిలో చేరియున్నదని చెప్పవలయును ప్రశ్నలగ్నము శుక్రక్షేత్రములై అందులో శుక్రుడుండిన దొంగలించినసొమ్ము కోమటివారిఆధీనంబుగనున్నదియని చెప్పవలయును ఆరూఢలగ్నము శనిక్షేత్రములై అందులోశనియుండిన నష్టద్రవ్యముశూద్రునిచే నపహరింపబడినదని తెలియవలెను.

చౌర్యమున్నదిక్కు.

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాత్సప్తమేశః దిశోయస్యాస్త్వధీశితా । అథవాదశమాధీశో యస్యాందిశిచవర్తతే । తస్యాందిశిస్థితంద్రవ్యం వదేజ్జ్యోతిషికోత్తమః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నమునకు సప్తమస్థానాధిపతి యేదిక్కునకు అధిపతియై యుండునో లేక ప్రశ్నలగ్నమునకు ౧౦ వ స్థానాధిపతి యేదిక్కులోనుండునో ఆదిక్కునందు నష్టద్రవ్యమున్నదని తెలియవలెను.

పోయినసొమ్ములభించదనుట

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపః పాపః స్వయం పాపైశ్చసంయుతః ।
శుభవీక్షణసంబాధ రహితస్తన్నసిధ్యతి ।

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతి స్వయంపాపి అయి పాపగ్రహములతో గూడి శుభగ్రహ సంబంధము లేకుండిన పోయినసొమ్ము సిద్ధించదు.

శ్లో॥ ఆరూఢలగ్నంగురుణాభృగుణాపినవీక్షితం ।
యదిపాపైర్యుతంనష్టం తద్ద్రవ్యం నైవసిధ్యతి ।

తా॥ ఆరూఢలగ్నము గురుశుక్రులచే చూడబడక పాపగ్రహముతో గూడియుండినపోయినసొమ్ము నిశ్చయముగా దొరకదు.

పోయినసొమ్ముదొరుకుననుట

శ్లో॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపః పాపః శుభైర్యుక్తోథవీక్షితః ।
తదాచోరహృతంద్రవ్యం తత్క్షణాదేవసిధ్యతి ।

తా॥ ప్రశ్నలగ్నాధిపతి పాపిగానుండినను వాడు శుభులతో గూడిగాని లేక శుభులచే చూడబడిగాని యుండిన చోరత్వముపోయిన ద్రవ్యము తత్క్షణము దొరుకును.

చౌర్యద్రవ్యముదూరసమీపములయందున్నదనుట.

శ్లో॥ ప్రశ్నాక్షరంవర్గణిగం రవిసఖ్యాసమాయుతం । అష్టభిర్భాగమాహృత్య గ్రహాణాంఫలమాదిశేత్ । భౌమార్కయోశ్చ వేద్దూరే సమీపేబుధచంద్రయోః । మార్గేభార్గవగుర్వోశ్చ శనిరాహ్వోర్నదృశ్యతే ।

తా॥ ప్రశ్నాక్షరములను ఆఱింటహెచ్చించి ఆసంఖ్యతో ౧౨ చేర్చి ౮ చే భాగించి మిగిలినసంఖ్యలో ౧ అయితే సూర్యుడు ౨ అయితే చంద్రుడు ఇటుల గ్రహమునునిశ్చయించుకొని సూర్యాంగారకులయితే సొమ్ముదూరములోనున్నదనియు. బుధచంద్రులయితే సమీపములోనున్నదనియు, గురుశుక్రులయితే మార్గములోనున్నదనియు, శనిరాహువులయితే దొరకదనియు చెప్పవలయును. ఇటులనే జీవప్రశ్నలోను చెప్పవలయును.

నష్టద్రవ్యచింత.

శ్లో॥ రాహుర్వారవిసూనుర్వారవిర్వాభూమిజోపి వా। లగ్నత్రికంచ సప్తస్థాః నష్టద్రవ్యంచసిధ్యతి ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నము దానికి 3, ౫, ౭ వీనియందు రాహువుగాని, శనిగాని, సూర్యుడుగాని, అంగారకుడుగాని వుండినయెడల నష్టద్రవ్యము సిద్ధించును.

శ్లో॥ తిథింవారంచ నక్షత్రం లగ్నసంయుక్తమేవచ । పంచభిర్భాగమాహృత్య నష్టద్రవ్యంవిచింతయేత్ । పృథివ్యామాదిభూతేషు జలేషుజలరోధసి । తేజోమనుష్యహస్తేషు వాయువ్యాంగ్రహమాదిశేత్ । ఆకాశోపరిభాగేచ నష్టద్రవ్యంనసిధ్యతి ।

తా॥ ప్రశ్నకాలమునందు తిథి, వారము, నక్షత్రము, లగ్నము వీనిసంఖ్యను ఒకటిగాచేర్చి అయిదింటభాగించగా ౧ మిగిలితే పృథివియందును, ౨ మిగిలితే ఉదకముయందును, 3 మిగిలితే మనుష్యునియందును, ౪ మిగిలితే గృహమునందును నష్టద్రవ్యమున్నదని తెలుసుకొనవలయును. ౫ మిగిలితే నష్టద్రవ్యముదొరకదు-

నష్టద్రవ్యముపలానిదనుట.

శ్లో॥ బృహస్పత్యుదయేస్వర్ణం నష్టంనాస్తీతినిర్దిశేత్ । శుక్రేచతుర్థకేరౌప్యంవ నష్టంభవతిధ్రువం । సీసంకుజేసప్తమస్తే శనౌలోహం నజాయతే। బుధోదయేత్రిపుః ప్రాయం నష్టంచంద్రేచతుర్థగే । కాంస్యం నష్టంనభవతి అంగనాచైవసప్తమే । ఆరకూటంపంచమస్థే భానౌనష్టం నజాయతే ॥

తా॥ ప్రశ్నకాలములో బృహస్పతి ఉదయరాశియందుండిన పోయినవస్తువుస్వర్ణమనియు అది దొరుకుననియు, శుక్రుడు ౪వ స్థానమునందుండిన వెండిపోయినదనియు, అది దొరకదనియు, కుజుడు ౭వ స్థానమునందుండిన సీసముపోయినదనియు, అది దొరకదనియు, శని ౭ వ యింటనుండిన లోహముపోయినదనియు, అదిదొరకదనియు, ౭వ యింట బుధుడుండిన త్రిపు (అనగాసీససంబంధమైనవస్తువు) పోయినదనియు, అదిదొరకదనియు, చంద్రుడు ౪ వ యింటనుండిన కంచుపోయినదనియు, అది దొరకదనియు, చంద్రుడు ౭వయింటనుండిన స్త్రీపోయినదనియు అదిదొరకదనియు, సూర్యుడు౫వయింటనుండిన విత్తడిపోయినదనియు, అదిదొరకదనియు, చెప్పవలయును-

శ్లో॥ దశమేపాపసంయుక్తే నష్టాశ్చైవచతుష్పదః। చతుష్పాదుదయే రాహౌ స్థితంనష్టశ్చతుష్పదాం । బాధనస్థాధివేయుస్థే తత్తద్విపదరా

శయః । బహుపాదుదయే రాహుః బహుపాన్నష్టమాదిశేత్ । పక్షిరాశౌతథా నష్టమే తేషాంబంధసంభవేత్ ।

తా॥ ఆరూఢలగ్నమునకు ౧౦వ యింటిలో పాపగ్రహములుచేరియుండిన చతుష్పాదజంతువు పోయినదని చెప్పవలయును- ఆపదవయిల్లు చతుష్పాదరాశిగానుండి దానిలో రాహువుయుండిన చతుష్పాదజంతువు పోయినదనియు, అదిదొరకదనియు, చెప్పవలయును- ఆపదవయిల్లు ద్విపాదరాశిగానుండిన మనుష్యులుకనబడలేదని చెప్పవలయును- ఆపదవయిల్లు బహుపాదరాశిగానుండి దానిలో రాహువుయుండిన బహుపాదిజంతువులుపోయినదనియు అవిదొరకదనియు చెప్పవలయును ఆపదవయిల్లు పక్షిరాశిగా నుండిన పక్షులుపోయినదనియు చెప్పవలయును-

నష్టద్రవ్యమునుండుస్థలము.

శ్లో॥ కర్కివృశ్చికయోర్లగ్నే స్వగృహేనష్టమాదిశేత్ ।
మృగమీనోదయేనష్టం కపోతాంతరయోర్వదేత్ ।

తా॥ ప్రశ్నకాలమునందు కటకము వృశ్చికము ఇవి వుదయమయిన నష్టమయిన సొమ్ము తనయింటిలోనే వున్నదనియు, మకరమీనరాసులు ఉదయమయిన తన యింటిసందులు బొక్కలు వీనిలో యున్నదనియు చెప్పవలయును-

శ్లో॥ కలశే భూమిజే సౌమ్యే ఘటేంతః ఖగే గురౌ । శుక్రే చక్రకే భగ్నే ఘటే భాస్కరనందనే। ఆనివాశమటే భానౌ చంద్రే లవణభాండకే। నష్టద్రవ్యాశ్రితంస్థానం సముద్రిక్షితిః సిద్ధశేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నకాలములో ఉదయరాశియందు అంగారకుడుండిన పోయినసొమ్ము దొంతికుండలో యున్నదనియు గురువుయుండిన కొత్తకుండలోయున్నదనియు, శుక్రుడుండిన గరికపిడతలోనున్నదనియు, శనియుండిన వోటికుండలోయున్నదనియు సూర్యుడుండిన కుడితికుండలో యున్నదనియు, చంద్రుడుండిన ఉప్పుకుండలో యున్నదనియు చెప్పవలయును-

నష్టద్రవ్యసిద్ధి వివరము.

శ్లో॥ కర్కినక్రపురంధ్రీషు నష్టద్రవ్యంసిధ్యతి ।
జీవంవినాపరర్క్షగే సప్తమస్థేనసిద్ధ్యతి ।

తా॥ ప్రశ్నకాలములో కటకము, మకరము, కన్యాఇవివుదయించిన నష్టద్రవ్యము దొరకదు మరియు ప్రశ్నలగ్నమునకు ౧౦వ యింట్లో గురువు తప్ప నేగ్రహములుండినను నష్టద్రవ్యము దొరకదు.

చతుష్పదాది జీవచింత.

శ్లో॥ మేషరాశౌస్థితేభౌమే మేషమాహుర్మనీషిణః । తస్మిన్నర్కే స్థితేవ్యాఘ్రం గోలాంగూలోబుధేస్థితే । శుక్రేగౌఃవృషభశ్చంద్రేగురావశ్వంతతఃపరం । మహిషీసూర్యతనయో రాహోర్గవయఉచ్యతే ॥

తా॥ ఆరూఢకాలమునందు మేషరాశిలో అంగారకుడుండిన మేక, సూర్యుడుండినవ్యాఘ్రము, బుధుడుండిన కొండముచ్చు, శుక్రుడుండిన వృషభము, గురువుండిన గుఱ్ఱము, శని రాహువులుండిన ఎనుము అని చెప్పవలయును-

ఆరూఢ విషయము.

శ్లో॥ ఉదయాద్రిత్రికాణ్ఖేటాః పశ్యన్త్యుచ్ఛేశ్వరాయది । చింతితార్థాగమంచైవ స్త్రీలాభోరాజ్యసిద్ధదః ॥

తా॥ ఆరూఢరాశికి 3 వ రాశ్యధిపతి ఉచ్చుడుగాయుండి శుభులచే చూడబడి నచింతించిన కార్యమనుకూలమగును దేశాంతరముపోయినవారు వత్తురు స్త్రీలాభముకలుగును రాజ్యప్రాప్తియు కలుగును.

శ్లో॥ ఉదయంచంద్రలగ్నంచ రిపుఃపశ్యతివాయుతః । ఆయుస్థానేరిపుస్థానగతశ్చేద్బంధనంవదేత్ । గతోనయదినష్టశ్చేద్గృహేవగతంవదేత్ ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నమునందుగాని చంద్రలగ్నమునందుగాని శత్రుగ్రహము లుండినను లేక వానిని శత్రుగ్రహములు చూచినను రోగిజీవించడు కారాగృహము నందుండువాడు విముక్తుడుకాడు యిచ్చినసొమ్ము రాదు, నష్టద్రవ్యము గానరాదు.

శ్లో॥ బలవచ్చంద్రజీవాభ్యాం కేంద్రేషుసహితేషుచ । నష్టప్రశ్నేన నష్టంస్యాన్మృత్యుప్రశ్నేననశ్యతి । పాపదృష్టియుతేకేంద్రే బ్రూయాత్తస్యవిపర్యయం ॥

తా॥ ఆరూఢమునకు కేంద్రస్థానమునందు గురుచంద్రులు బలవంతులుగనుండిన నష్టప్రశ్న అయినయెడల నష్టద్రవ్యమువచ్చుననియు, మరణప్రశ్న అయినయెడల రోగిజీవించుననియు, చెప్పవలయును కేంద్రస్థానముల యందు పాపగ్రహము లుండినను లేక ఆస్థానములను పాపగ్రహములుచూచినను పైకార్యములుచెడిపోవునుఅనిచెప్పవలెను-

శ్లో॥ చంద్రవ్యోమ్నిస్థితేశుక్రే జీవాద్వ్యోమ్నిస్థితేరవౌ । తల్లగ్నే కార్యసిద్ధిస్స్యాత్ప్రచ్ఛతాంనాత్రసంశయః । ఉదయాత్సప్తమేవ్యోమ్ని శుక్రశ్చేత్ స్త్రీసమాగమః । ధనాగమంచసౌఖ్యంచ చంద్రేప్యేవంప్ర
...తెమ్ ।

తా॥ ప్రశ్న అడిగే కాలమునందు చంద్రునికి ౧౦ వ యింట శుక్రుడుండినను, గురువుకు ౧౦ వ యింట సూర్యుడుండినను నిస్సంశయముగ కార్యము సిద్ధించునని చెప్పవలయును మఱియు ఆరూఢలగ్నమునకు ౭ వ యింటగాని ౧౦ వ యింటగాని శుక్రుడుండిన స్త్రీసమాగమము లభించుననియు, చంద్రుడుండిన ధనలాభము, సౌఖ్యము కలుగుననియు చెప్పవలయును-

శ్లో॥ మిత్రస్వోచ్చమాయాంతి యదిఖేటాస్త్వరిష్టదాః ।
నీచారిమౌఢ్యమాపన్నాః సర్వకార్యవినాశనాః ॥

తా॥ ప్రశ్నకాలమునందు శుభగ్రహములు మిత్రఉచ్చస్వక్షేత్రములయందుండినఅడిగినకార్యము నిశ్చయముగ నగుననియు నీచులుగ, మౌఢ్యమును జెందినవారుగ, శత్రుస్థానగతులుగనుండిన అడిగినకార్యము కానేరదనియు చెప్పవలయును-

వివాహప్రశ్న.

శ్లో॥ ప్రశ్నే వైవాహికే లగ్నే కుజసూర్యబుధా యది । వైధవ్యం శీఘ్రమాయాతి సా నారీ నాత్ర సంశయః॥ ఉదయే మందగే నారీ రిక్తా మృతసుతా భవేత్ । చంద్రోదయే తు మరణం దంపత్యోశ్శీఘ్రమేవ చ । చంద్రజీవబుధా లగ్నే యది తౌ దీర్ఘజీవినౌ ॥

తా॥ వివాహప్రశ్నకాలమునందు లగ్నములో కుజ రవి బుధులుండినను లేక ఆలగ్నమును కుజ బుధ సూర్యులు చూచినను ఆస్త్రీ వైధవ్యమును జెందును. మఱియు నారూఢలగ్నమునందు శనియుండిన ఆస్త్రీ దరిద్రముగలదిగ, మృతసంతానముకలదిగ నగును చంద్రుడుండిన దంపతులిరువురకు మరణము కలుగును చంద్రగురుబుధులుండిన స్త్రీపురుషులు దీర్ఘాయుస్సు గలవారుగనుందురు-

శ్లో॥ ద్వితీయే ధనిశానాథే బహుపుత్రవతీ భవేత్ । స్థితా యద్యర్క మందారా మానక్లేశాదరిద్రతా । ద్వితీయే రాహుసంయుక్తే సా భార్యా దుష్టచారిణీ శుభగ్రహా ద్వితీయస్థాః మంగళాయుష్యవృద్ధిదాః ॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నమునకు రెండవరాశియందు చంద్రుడుండిన నాస్త్రీకి అనేక పుత్రులు జనింతురు సూర్యశన్యంగారకులుండిన మానహాని దరిద్రము కలుగును రాహువు వుండినవది దుష్టనడతలుగలదిగనుండును శుభగ్రహములుండిన దీర్ఘసుమంగలిగ, దీర్ఘాయుస్సు గలదిగనుండును అని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ తృతీయే జీవరాహూ చేత్సా వంధ్యా భవతి ధ్రువమ్ ।
అన్యే తృతీయరాశిస్థాః ధనసౌభాగ్యవృద్ధిదాః ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు 3 వ యింట శని రాహువులుండిన నాస్త్రీ గొడ్రాలగును- ఇతరగ్రహములుండిన ధనము సౌభాగ్యము వృద్ధియగును.

శ్లో॥ చతుర్థేర్క నిశానాథౌ తిష్ఠతోయదిపాపినీ। శనిశ్చేత్ స్తన్యహీనాస్యాదహిస్సాపత్న్యవత్యసా।బుధజీవారశుక్రాశ్చేదల్పజీవనవత్యసా॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు 4 వ యింటిలో సూర్యచంద్రులుండిన ఆస్త్రీ పాపిష్ఠిగను, శనియుండిన స్తనములులేనిదిగను, రాహువుండిన సవితిగలదిగను, బుధ, గురు, అంగారకులుండిన స్వల్పసౌఖ్యములో గూడినదిగనుండును.

శ్లో॥ పంచమేయదిసౌరస్స్యా ద్వ్యాధిసంపీడితాభవేత్ । చంద్రాదిత్యౌతువంధ్యాస్యా దహిశ్చేన్మరణంభవేత్। ఆరశ్చేత్పుత్రనాశస్స్యాత్ప్రశ్నేపాణిగ్రహాదికే । శుక్రజీవబుధాస్స్యుశ్చే ద్బహుపుత్రవతీభవేత్ ॥

తా॥ వివాహప్రశ్న కాలమునందు ప్రశ్నలగ్నానికి 5 వ యింటిలో శనియుండిన ఆస్త్రీ వ్యాధిపీడితగ, సూర్యచంద్రులుండిన గొడ్రాలుగ నగును- రాహువుండిన శీఘ్రముగా మరణమునుపొందును- అంగారకుడుండిన పుత్రనాశముకలుగును- శుక్రబుధగురులుండిన అనేక పుత్రులుగలిదిగనగును-

శ్లో॥ షష్ఠేశశీచేద్విధవా బుధఃకలహకారిణీ । షష్ఠేతిష్ఠతిశుక్రశ్చే ద్దీర్ఘమాంగల్యధారిణీ । అన్యేతిష్ఠంతిచేన్నారీ సుఖినీవృద్ధిమత్యపి ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు 6 వ యింటిలో చంద్రుడుండిన ఆస్త్రీ విధవరాలగును బుధుడుండిన కలహకారిగ, శుక్రుడుండిన దీర్ఘసుమంగలిగ, ఇతరగ్రహములుండిన సుఖము పుత్రపౌత్రాభివృద్ధిగలదిగనుండును-

శ్లో॥ సప్తమస్థేశనౌనారీ తరసావిపతిర్భవేత్ । వ్యాధిగ్రస్తాభవేన్నారీ సప్తమస్థేరవౌయది । పరేణాపహృతాయాతి కుజేతిష్ఠతిసప్తమే। సప్తమస్థేనిశానాథే జ్వరపీడావతీభవేత్ । బుధజీవౌసమృద్ధిస్స్యా ద్రాహుశ్చేద్విధవాభవేత్ । శుక్రశ్చేత్పుత్రసిద్ధిస్స్యా ద్వహూర్మృత్యుం ప్రయాస్యతి ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమున 7 వయింటిలో శనియుండిన ఆస్త్రీ త్వరలోవిధవరాలుగనగును- సూర్యుడుండిన వ్యాధిపీడితయగును- అంగారకుడుండిన పరపురుషునితోపోవును. చంద్రుడుండిన జ్వరముచేపీడింపబడును- బుధగురులుండిన విశేషసంపత్తుగలదిగ నుండును

రాహువుండిన వైధవ్యమును జెందును- శుక్రుడుండిన పుత్రవతిగ, భర్తచేత మరణమును జెందునదిగనగును.

శ్లో॥ అష్టమస్థాశ్శుక్రగురు భుజంగానాశయంతిచ । శనిజ్ఞౌవృద్ధిదా చంద్రో మారయత్యేవభామినీం । ఆదిత్యారాపునర్భూస్యా త్ప్రశ్నే వైధవ్యమాదిశేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకెనిమిదవయింటిలో శుక్రుడు, గురువు, రాహువు, చంద్రుడువుండిన ఆస్త్రీశీఘ్రముగ మరణముజెందును- శనిగాని బుధుడుగానియుండిన సంపత్తు గలదిగనుండును- సూర్యాంగారకులుండిన పునర్వివాహముచేసికొనును- వైధవ్యమును కూడాజెందును -

శ్లో॥ నవమేయది సౌమ్యస్స్యా ద్వ్యాధిహీనాభవేద్వధూః ।
అన్యేతిష్ఠంతినవమే యదివంధ్యానసంశయః ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు తొమ్మిదవయింట్లో బుధుడుండిన ఆస్త్రీవ్యాధిలేనిదిగ, గురుచంద్రులుండిన బహుపుత్రవతిగనగును- యితర గ్రహములుండిన గొడ్రాలుగనగును.

శ్లో॥ దశమేయదిచంద్రస్స్యా ద్వంధ్యాభవతిభామినీ । భార్గవేయది వేశ్యాస్యా ద్విధవార్కి-కుజావుభౌ । రిక్తాగురుశ్చేత్ జ్ఞాదిత్యౌయదితస్యాశ్శుభంభవేత్ ।

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు ౧౦వ యింట్లో చంద్రుడుండిన ఆస్త్రీగొడ్రాలుగ శుక్రుడుండినవేశ్యగ, శన్యంగారకులుండిన విధవగ, గురువుండిన దరిద్రురాలుగనగును- బుధసూర్యులుండిన శుభముకలుగును.

శ్లో॥ లాభస్థానగతాస్సర్వే పుత్రస్సౌభాగ్యవృద్ధిదాః । లగ్నద్వాదశగేచంద్రే యదిస్యాన్నాశమాదిశేత్ । శనిభౌమౌయదిస్యాతాం సురాపానవతీభవేత్ । బుధఃపుత్రవతీజీవో ధనధాన్యవతీవధూః । సర్వాదిత్యౌస్థితౌవంధ్యా శుక్రస్సుఖవతీభవేత్ ॥

తా॥ వివాహప్రశ్నకాలమునందు ౧౧ వ యింట్లో ఏగ్రహముండినను సంపత్పుత్రాదులు కలుగును ౧౨ వ యింట్లో చంద్రుడుండిన ఆస్త్రీమరణమును జెందును శన్యంగారకులుండిన ఆస్త్రీకల్లుత్రాగును బుధుడుండిన పుత్రవతిగ, గురువుండిన ధనధాన్యసంపత్తుగలదిగ రాహుసూర్యులుండిన గొడ్రాలుగ, శుక్రుడుండినసుఖవంతురాలని తా॥

గర్భప్రశ్న.

శ్లో॥ పుత్రోత్పత్తినిమిత్తంయత్ ప్రశ్నే స్త్రీభిఃకృతేసతి । ఉదయారూఢలగ్నేషు రాహుశ్చేద్గర్భమాదిశేత్। లగ్నాద్వాచంద్రలగ్నాద్వా త్రికోణేసప్తమేపివా బృహస్పతిస్థితోవాపి యదిపశ్యతిగర్భిణీ ॥

తా॥ గర్భప్రశ్న అడుగు కాలములో ఆరూఢలగ్నమునందుగాని ఉదయలగ్నము నందుగాని రాహువుండిన గర్భముధరించినదని చెప్పవలయును ప్రశ్నలగ్నము చంద్రలగ్నమువీనికి త్రికోణమునందుగాని, ౭ వ యింటగాని గురువుండినను లేక పైత్రికోణ సప్తమములను గురువుచూచినను గర్భముధరించియున్నదని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ శుభవర్గేణయుక్తశ్చేత్ సుఖప్రసవమాదిశేత్। అరినీచగృహస్థశ్చే త్సుతారిష్టంభవిష్యతి ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు త్రికోణమునందును, లేక చంద్రలగ్నమునకు ఏడవయింటి యందును గురువు శుభాంశమును పొందియుండిన గర్భిణి సుఖముగ ప్రసవించుననియు, ఆగురువు నీచశత్రుగృహములలోనుండిన ఆశిశువునకు అరిష్టము గలదనియు చెప్పవలయును.

శ్లో॥ లగ్నాత్రినవద్యూనేషు శుక్రాదిత్యేందవఃక్రమాత్ ।
తిష్ఠంతిచేన్నగర్భస్స్యా దేకత్రైతేస్థితాయది ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు 3, ౯, ౭, యీయిండ్లలో శుక్రసూర్యచంద్రులు క్రమముగానుండినను, లేక పైగ్రహములు ఒకటేరాశియందుండినను గర్భముధరించలేదని చెప్పవలయును-

శ్లో॥ లగ్నాదోజస్థితేచంద్రే పుత్రంబ్రూతేసమేసుతాం ।
యథానక్షత్రరాశీనాం యథాయోగంస్త్రీయుంసుతామ్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు ఓజరాశియందు చంద్రుడుండిన పుత్రుడును సమరాశి యందు చంద్రుడుండిన పుత్రికయును కలుగునని చెప్పవలయును- మరియు ఆప్రశ్నకాలమునందు యేనక్షత్రమో ఆనక్షత్రమునకు యేరాశియో యందుండు పుంస్త్రీగ్రహబలాబలమునుపట్టి పుత్రుడు, పుత్రికయని నిశ్చయించిచెప్పవలయును-

శ్లో॥ లగ్నాత్తృతీయేనవమే దశమైకాదశేపిచ। భానుస్థితశ్చేత్పుత్రస్స్యా త్తథైవచశనైశ్చరః। ఓజస్థానగతాస్సర్వే గ్రహాశ్చేత్పుత్రసంభవః। సమస్థానగతాస్సర్వే యదిపుత్రీనసంశయః ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు 3, ౯, ౧౦, ౧౧ యీయిండ్లలో సూర్యుడుగాని శనిగానియుండినయెడల పుత్రప్రసవమగును- మరియు ప్రశ్నలగ్నమునకు ఓజరాశియందు

అన్నిగ్రహములుండిన పుత్రప్రసవమనియు, సమరాశియందు అన్నిగ్రహము లుండిన పుత్రికాప్రసవమనియు చెప్పవలయును-

శ్లో॥ ఆరూఢాత్ప్రథమంరాశిం యావచ్చీతాంశురేష్యతి ।
తావన్నక్షత్రసంఖ్యాంతం దివసంసూయతేసుఖమ్ ॥

తా॥ ఆరూఢరాశియందుండి దానికేడవరాశిలో చంద్రుడుప్రవేశించువరకు యెన్ని నక్షత్రములున్నవో ఆనక్షత్రసంఖ్యగలదినములలోపల సుఖప్రసవమగునని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ తిథిప్రశ్నకాలసంయుక్తం తారకావారసంయుతమ్ ।
ఏకోనంసప్తభిర్భాగే సమేస్త్రీవిషమేపుమాన్ ॥

తా॥ ప్రశ్నకాలమునందలి తిథివారనక్షత్రముల సంఖ్యలను ఒకటిగాచేర్చి ఆసంఖ్యలలో ౧ తీసి ౭ టవిభజించగా ౨, ౪, ౬ మిగిలితె పుత్రికయనియు ౧, 3, ౫ ౭, మిగిలితే పుత్రుడనియు చెప్పవలయును-

వ్యాధిప్రశ్న.

శ్లో॥ వ్యాధిస్థానమిదంప్రాహుః మూర్ధ్నివక్త్రేభుజేకరే । వక్షసి స్తనయోఃకుక్షౌ కట్యామూలేచమేహనే। ఊరూపాదౌచమేషాద్యాః రాశయఃపరికీర్తితాః । కుజోమూర్ధ్నిముఖేశుక్రః స్కంధయోర్భుజయోర్బుధః । చంద్రోవక్షసికుక్షౌచ భానుర్నాభేరధోగురుః। ఊరౌశనీరాహుపాదే గ్రహాణాంస్థానమీరితమ్ । ఏతేష్వేవస్థలేషుస్యా న్నష్టమేతేషు రాశిషు పాపయుక్తేషుదుష్టేషు నీచారిస్థేషురుగ్భవేత్ ॥

తా॥ శిరము మేషము, ముఖము వృషభము, భుజములుమిధునము, అరచేతులు కటకము రొమ్ము సింహము, స్తనములు కన్య, కడుపు తుల, పదును వృశ్చికము, ఆసనము ధనుస్సు, యోనిమేఢ్రము మకరము, తొడలుకుంభము, కాళ్లుమీనము అనిశరీరము పండ్రెండురాసులను తెలుసుకొనవలయును ఇవి వ్యాధిస్థానములు మఱియు అంగారకుడు శిరము, శుక్రుడు ముఖము, బుధుడు కంఠభుజములు, చంద్రుడు రొమ్ము, సూర్యుడు పొత్తికడుపు, గురువుకటి తొడలు, రాహుకేతువులు కాళ్లు ఇటులగ్రహముల స్థానములను తెలుసుకొనవలయు నైస్థానములయందు పాపగ్రహంబులుండినను లేకపానివిపాపగ్రహములుచూచినను ఆస్థానంబులకధిప గ్రహంబులునీచ శత్రుక్షేత్రంబుల యందుండినను ఆయాస్థానములయందు వ్యాధిజనించియున్నదని చెప్పవలయును-

శ్లో॥ షష్ఠాష్టమేపాపయుతే దృష్టేవ్యాధిర్నశామ్యతి । షష్ఠాష్టమే శుభయుతే రోగశాంతిశ్చజాయతే । వ్యాధిమోక్షస్తువక్తవ్యః తయోస్తుశుభయుక్తయోః ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు ౬-౮ స్థానములు పాపగ్రహములతో గూడియుండినను, లేక వారిచే చూడబడినను రోగము నివర్తించదు పైస్థానములు శుభగ్రహములతో గూడి యుండినను లేక వారిచే చూడబడినను రోగము శమించునని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ రోగస్థానాద్వ్యయేదస్తే పాపఖేటయుతేపివా ।
తత్త్రిషే చంద్రసంయుక్తే మరణం రోగిణాం ధ్రువమ్॥

తా॥ రోగస్థానమైన ౬ వ యింటికి ౭ వ యిల్లు పాపగ్రహములతో గూడియుండినను, చూడబడినను ఆ ఏడవయింటికి ఆరవయింటిలో చంద్రుడుండినను రోగికి అవశ్యము మరణముకలుగునని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ ఆరూఢాన్మరణస్థానం తస్మాదష్టమగశ్శశీ । పాపాఃపశ్యంతిచేన్మృత్యుం రోగిణాంకథయేత్సుధీః । తృతీయేభానుసంయుక్తే దశమేపాపసంయుతే । దశాహాన్మరణంబ్రూయాచ్ఛుక్రజీవౌతృతీయగౌ । సప్తాహాన్మరణంబ్రూయాద్రోగిణామపిబుద్ధిమాన్ ॥

తా॥ ప్రశ్నలగ్నమునకు ౮ వ యింటిలో చంద్రుడుండి మరణస్థానమును పాపగ్రహంబులుచూచిన రోగికి మరణము కలుగును ప్రశ్న లగ్నమునకు 3 వ యింట్లో సూర్యుడుండి ౧౦ వ యింట్లో పాపగ్రహంబులుండిన రోగికి ౧౦ దినములలోపల మరణము కలుగునని చెప్పవలయును మరియు ప్రశ్నలగ్నమునకు 3 వ యింట్లో గురుశుక్రులుండిన 3 దినములలోపల మరణముకలుగును-

శ్లో॥ ఉదయేచతురశ్రేవా పాపేత్వష్టదినాన్మృతిః । లగ్నద్వితీయగాపాపాః చతుర్దశదినాన్మృతిః । లగ్నాద్వినిధనేపాపః దశమేపాపసంయుతే । త్రిదినాన్మరణంకింతు దశమేపాపసంయుతే। తస్మాత్సప్తమగాః పాపాః మృతిర్దశదినాద్భవేత్ ।

తా॥ ఆరూఢలగ్నము ౪-౮ వీనిలో పాపగ్రహములుండిన రోగికి ౮ దినముల లోపలమరణము, లగ్నము రెండు వీనియందు పాపగ్రహములుండిన ౧౪ దినముల లోపల మరణము, లగ్నమునకు రెండు యెనిమిది పది యీయిండ్లలో పాపగ్రహము లుండిన 3 దినములలోపలమరణము ఆరూఢలగ్నమునకు ౧౦ వ యింటియందును దాని కేడవయింటి యందును పాపగ్రహములుండిన రోగికి పదిదినములలోపలమరణముకలుగునని చెప్పవలెను

వృష్టిప్రశ్న.

శ్లో॥ జలరాశిషులగ్నేషు జలగ్రహసరీక్షితే ।
కథయేద్వృష్టిరస్తీతి విపరీతేనవర్షతి ।

తా॥ జలరాశిఆరూఢలగ్నమై దానినిజలగ్రహములు చూచిన వాన కురుసునని చెప్పవలయును అటు లేకుండిన వానలేదని చెప్పవలయును.

శ్లో॥ జలరాశిషు శుక్రేందూ తిష్ఠతో వృష్టిరుత్తమా। జలరాశిషు తిష్ఠంతి శుక్రజీవసుధాకరాః। ఆరూఢోదయరాశించే త్వథ్యకత్యధిం వృష్టయః। ఏతే స్వక్షేత్రముచ్చం వా పశ్యంతి యది కేంద్రగాః। త్రిచతుర్దివసాదంతా న్మహావృష్టిర్భవిష్యతి॥

తా॥ జలరాసులయందు చంద్రశుక్రులుండిల మంచివర్షము కలుగునుజలరాసులు ఆరూఢలగ్నమై వానియందు శుక్ర చంద్రగురులుండినను లేక వానిని వారుచూచిలను అధికవృష్టి కలుగును గురుశుక్రచంద్రులు ఆరూఢలగ్నమునకు కేంద్రములయందుండి వారి స్వక్షేత్రోచ్చక్షేత్రములను చూచిన నాల్గుదినములు ముసురుగాఅధికవర్షము కురుసును.

శ్లో॥ లగ్నాచ్చతుర్థే శుక్రస్య తద్దినే వృష్టిరుత్తమా। కేంద్రేషు మందభౌమజ్ఞ రాహవో యది సంస్థితాః। వృష్టిర్నేతికథయే దథనా చండమారుతః॥ పాపాస్సౌమ్యావిమిశ్రాశ్చే దల్పవృష్టిశ్చజాయతే। చాపస్థా భౌమ రాహూచే ద్వృష్టిస్నాస్తీతి కీర్తయేత్॥

తా॥ ఆరూఢలగ్నమునకు ౪ వ యింటిలో శుక్రుండిని ఆదినమువందే విశేషవృష్టి కలుగునని చెప్పవలయును ఆరూఢలగ్నమునకు కేంద్రస్థానములో శని అంగారకుడు బుధుడు రాహువుండిన వర్షములేదనియు పెద్దగాలి కొట్టుననియు చెప్పవలెను పై కేంద్రములయందు పాపగ్రహములు శుభగ్రహములుండిన స్వల్పవృష్టికలుగుననియు, ధనూరాశియందుశని రాహువులు చేరియుండినవర్షములేదనియు చెప్పవలయును.

కూపప్రశ్న.

శ్లో॥ అథవక్ష్యేవిశేషేణ కూపఘాతవినిర్ణయమ్। ఆయామేత్వష్టరేఖాస్స్యుః తిర్యగ్రేఖాస్తుపంచచ। ఏవంకృతేథవేశ్మోష్ఠా న్యష్టావింశతి సంఖ్యయా। ప్రభాతే ప్రాఙ్ముఖోభూత్వా కోష్ఠేష్వేతేషుబుద్ధిమాన్। ఏవంకోష్ఠద్వయంత్యక్త్వా త్రితయ్యేశదిశాంక్రమాత్। కృత్తికాదిత్రయంన్యస్య తదధోరౌద్రభంన్యసేత్। తదుత్తరేషుత్రిషుచ పునర్వస్వాదికత్రయమ్। తత్పశ్చిమాదియామ్యేషు మఖాపిత్రావసానకం। తద్దక్షిణయుతే స్వాతీ విశాఖాన్యస్యతత్పరమ్। ప్రాదక్షిణక్రమాదన్య నక్షత్రాణి చతారకాః। మధ్యాహ్నే దక్షిణాస్యస్స్యా త్పశ్చిమాస్యోనిశాముఖే।

అర్ధరాత్రోత్తరాననః । మధ్యాహ్నస్మఖమారభ్య మైత్రభాద్యంవిశా ముఖాత్। అర్ధరాత్రౌధనిష్ఠాద్యం పూర్వవద్గణయేత్క్రమాత్ ॥

తా॥ కూపచక్రనిర్ణయమును వచించెద- తూర్పుపడమరగా నిడివిగా ౮, రేఖలు దక్షిణోత్తరముగా అడ్డముగా ౫ రేఖలు యేర్పరచిన ౨౮ కోష్ఠములగును దైవజ్ఞుడు ప్రాతఃకాలమునందు ప్రాఙ్ముఖుడై ఆకోష్ఠములయందు ఈశాన్యదిక్కులోనుండు ౨ కోష్ఠములువదలి 3 వ కోష్ఠము మొదలు క్రమముగా కృత్తిక మొదలు 3 నక్షత్రములు వ్రాసి పిదప ఆర్ద్రానక్షత్రమును వ్రాసి దానికి ఉత్తరముగ పునర్వసు, పుష్యమి, ఆశ్లేష ఈనక్షత్రములను వ్రాసి దానికి దక్షిణమున మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర, హస్త, చిత్త, వీటిని వ్రాసి దానికి దక్షిణముగ స్వాతి, విశాఖమున్నగు తక్కిననక్షత్రములు ప్రదక్షిణక్రమముగా వ్రాయవలయును- మధ్యాహ్నకాలమునందు దక్షిణాభిముఖుడుగ, రాత్రియందు పశ్చిమాభిముఖుడుగ, అర్ధరాత్రియం దుత్తరాభిముఖుడుగనుండి మధ్యాహ్నమునందు మఖానక్షత్రము మొదలుగ, రాత్రియందు అనూరాధ మొదలుగ, అర్ధరాత్రియందు ధనిష్ఠ మొదలుగ ముందువలెనే చూడవలయును-

శ్లో॥ యన్నక్షత్రంతదాసిద్ధం ప్రశ్నకాలేవిశేషతః । కృత్తికాస్థాన మారభ్య పూర్వవద్గణయేత్సుధీః। యత్రేందుర్దృశ్యతేతత్ర సమృద్ధము దకుంభవేత్ । శుక్రనక్షత్రకోష్ఠేవా జలమస్తీత్యుదాహరేత్ । జీవన క్షత్రకోష్ఠేషు తత్రస్వర్ణముదీరయేత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నకాలమునందు యేనక్షత్రమో అదిమొదలుకృత్తికాదిగాయెంచి చంద్రుడుయేస్థలమునందున్నాడో ఆస్థలమునందు బావిత్రవ్విన విశేషఉదకము దొరుకును- మఱియు శుక్రనక్షత్రకోష్ఠమునందును, గురువునక్షత్రకోష్ఠమునందును, మధురమైనవుదకము సమృద్ధిగాగలుగును-

---

శ్లో॥ తులోక్షకర్కికుంభాళి మీననక్రాశ్చరాశయః । జలరూపా స్తదుదయే జలమస్తీతినిర్దిశేత్। తదస్తేచంద్రశుక్రౌచే దస్తితత్రబహూ దకమ్। బుధజీవోదయేతత్ర కించిజ్జలముదీరయేత్। ఏతాన్ రాశీన్ ప్రప శ్యంతి యదిసౌర్యర్కభూమిజాః। జలంనవిద్యతేతత్ర ఫణిదృష్టేబహూద కమ్ ॥

తా॥ తులా, వృషభము, కటకము, మకరము, వృశ్చికము, మీనము ఇవిజలరాసు లు ప్రశ్నకాలమునందు జలరాసులు ఉదయమైన ఉదకముకలదనియు, ప్రశ్నలగ్నమున కు ౪ వ యింటిలో చంద్రశుక్రులుండిన అధికవుదకములుకలుగుననియు, బుధబృహస్ప తులుండిన స్వల్పవుదకముకలదనియు చెప్పవలయును-మఱియుపైరాసులను శనిసూర్యక్షి

గారకులు చూచినను లేక ఆరాశులలోనుండినను ఉదకము లేదనియు రాహువుచూచిన విశేషముకలదనియు చెప్పవలయును-

శ్లో॥ అధోదృష్టిగ్రహాయుతే అధశ్చోదకంభవేత్ । ఊర్ధ్వదృష్టిగ్రహేరాశౌ ఊర్ధ్వమేవోదకంభవేత్ । ఊర్ధ్వాధఃస్థలయోఃపాపాః తిష్ఠంతిదిశిచోదకం।అధోజఃంచతుస్థానం అస్తేనద్యాగమోభవేత్। దశమేనవమేచైవ కేచిదాహుర్మనీషిణః । జలాజలగ్రహవశా జ్జలనిర్ణయమీరయేత్ ।

తా॥ ప్రశ్నలగ్నములో అధోదృష్టిగ్రహములుండిన లోతులో ఉదకముండునని యు, ఊర్ధ్వదృష్టిగ్రహములుండిన పైననే ఉదకముండుననియు చెప్పవలయును- ఊర్ధ్వ దృష్టిగ్రహములు,అధోదృష్టిగ్రహములు పాపులైలగ్న కేంద్రములయందుండిన నిర్ణయించినస్థలంబుకు సమీపంబున లోతులో ఉదకముకలుగుననియు చతుర్థకేంద్రములోయుండిన బహుప్రయాసచే బహుకాలముమీద ఉదకముకలుగుననియు అధోదృష్టి గ్రహము చతుర్థకేంద్రమునందుండిన కినీరుదొరకుననియు, ౧౦-౯ యిండ్లలో అధోదృష్టిగ్రహముండిన విశేషజలముండుననియు చెప్పవలయును జలగ్రహము, జలములేనటువంటిగ్రహము వీటినిబట్టి జలనిర్ణయమును చెప్పవలయును.

పరాశక్తిచక్రనిర్ణయము.

శ్లో॥ పరాశక్తేఃప్రవక్ష్యామి చక్రంసర్వార్థదర్శకమ్ । ఆయామరేఖాఃపంచాపి తిర్యగ్రేఖాశ్చపంచచ। విలిఖేత్సుధీస్తత్రకోష్ఠషోడశం కంభవేత్।గురువిష్ణుముఖాదేవాఃతత్రతావాహ్యయథాక్రమమ్।తత్రోన్నమాభగవత్యై పరాశక్త్యైనమోస్త్వితి । మంత్రమేతంసముచ్చార్య శక్తింధ్యాత్వాపరాంశివామ్। కోష్ఠేష్వృచ్ఛకనిర్దిష్టే దేవతాయాప్రతిష్ఠితా । తద్దేవతానుసారేణ ఫలంబ్రూయాద్విచక్షణః ।

తా॥ సర్వకార్యసిద్ధిని విశదపరచునట్టి పరాశక్తిచక్రమునుతెలిపెద:= నిడివిగా ౫ గీతలను అడ్డముగా ౫ గీతలను గీచిన దాని మధ్యలో ౧౬ కోష్ఠములు (అనగాఇండ్లు) అగును- వానిలో (౧) గురువు, (౨) విష్ణువు, (3) వాసవుడు, |(౪) భృగువు, (౫)విధాత, (౬) విశ్వకర్మ, (౭) వాయువు, (౮) అగ్ని, (౯)యముడు, (౧౦)పిశాచము,

(౧౧) కుజుడు, (౧౨) ధ్రువుడు, (౧౩) చంద్రుడు, (౧౪) బుధుడు, (౧౫) కుబేరుడు, ౧౬ ఈశ్వరుడు. ఈప్రకారం ౧౬ఇండ్లలోను యథాక్రమముగా గురువు మొదలగు దేవతలను ఆవాహనముచేసి దైవజ్ఞుడు "ఓంనమోభగవత్యైపరాశక్త్యైనమః" అనుమంత్రమును జపించి ఆచక్రములో పరదేవతయగు పరాశక్తిని ధ్యానముచేసుకొని ప్రశ్న అడుగువారిని యేదైనా ఒకకోష్ఠమును చేతితోగాని పుల్లతోగాని తాకమనిచెప్పి తాకిన కోష్టములోనుండు దేవతలనుబట్టి కార్యసిద్ధ్యాసిద్ధులును చెప్పవలయును,

౧-గురువు	౨-విష్ణువు	3-వాసవుడు	౪-భృగువు
౫-విధాతా	౬-విశ్వకర్మ	౭-వాయువు	౮-అగ్ని
౯-యముడు	౧౦-పిశాచము	౧౧-కుజుడు	౧౨-ధ్రువుడు
౧౩-చంద్రుడు	౧౪-బుధుడు	౧౫-కుబేరుడు	౧౬-ఈశ్వరుడు

శ్లో॥ ఆదిమస్తుగురు స్తత్ర చింతితార్థాగమశ్శుభం । ద్వితీయోవిష్ణు దైవత్యః చింతితార్థశ్శుభంభవేత్ । ఉద్యోగధనలాభాది చింతితార్థాప్తి రిష్యతే । తృతీయోవాసవ స్తత్ర చింతితార్థస్యసిద్ధిదః । చతుర్థోభృగు రిత్యుక్తః తత్రార్థస్యోపసిద్ధ్యతి । పంచమస్తువిధాతాస్యా త్తత్రకార్యం శుభంభవేత్ । షష్ఠోవిశ్వకర్మస్యా త్తత్రభవ్యఫలంభవేత్ । ఆరోగ్యంకార్యసిద్ధిశ్చ ప్రేష్యితార్థాగమస్సుఖమ్ । వాయుస్సప్తమ స్తత్ర చింతితార్థోనసిధ్యతి । అష్టమోగ్ని స్తత్రకష్టం కార్యహానిశ్చజాయతే । నవమోయమదైవత్యః తత్రవ్యాపారహానికృత్ । దశమస్తుపిశాచస్యా త్తత్రకార్యంనసిధ్యతి । ఏకాదశఃకుజ స్తత్ర శత్రురోగభయంభవేత్ ।

ద్వాదశస్తుధ్రువ స్తత్ర కార్యం క్షేమ సిధ్యతి । చంద్రస్త్రయోదశే యత్ర కార్యసిద్ధిస్సుశీఘ్రతః । చతుర్దశో బుధ స్తత్ర క్షేమకార్యాప్తిసౌఖ్యదః కుబేరః పంచదశకః ధాన్యలాభసుఖప్రదః । ఈశ్వరష్షోడశ స్తత్ర చింతితార్థో న సిధ్యతి । భవేత్కష్టదశేత్యేవం ఫలమూహ్యం మనీషిభిః ॥

చక్రముయొక్క ఫలాఫలములు.

(౧) గురువు అయితే తలచిన కార్యము సిద్ధియగును శుభఫలము.
(౨) విష్ణువు అయితే తలచిన కార్యం సుఖముగ చక్కగ ఫలించును.
(౩) వాసవుడు అయితే ఉద్యోగము, ధనలాభము కలుగును.
(౪) భృగువు అయితే ఇష్టకార్యసిద్ధియగును (సిద్ధించును.
(౫) విధాతా అయితే తలచిన కార్యము శుభమగును.
(౬) విశ్వకర్మ అయితే మంచిఫలము ఆరోగ్యము కార్యసిద్ధి.
(౭) వాయువు అయితే తలచిన కార్యము కానేరదు.
(౮) అగ్ని అయితే విశేషకష్టము, కార్యహానియగును.
(౯) యముడు అయితే వ్యాపారహానియగును.
(౧౦) పిశాచము అయితే కార్యముసిద్ధించదు.
(౧౧) కుజుడు అయితే శత్రుభయము, రోగభయము కలుగును.
(౧౨) ధ్రువుడు అయితే కార్యము మిగులకష్టము మీదసిద్ధించును.
(౧౩) చంద్రుడు అయితే కార్యము శీఘ్రముగా సిద్ధించును.
(౧౪) బుధుడు అయితే క్షేమము, తలచినకార్యమగును.
(౧౫) కుబేరుడుఅయితే ధనధాన్యలాభము కలుగును.
(౧౬) ఈశ్వరుడుఅయితే తలచిన కార్యముసిద్ధించదు.

మరియొకశుభాశుభప్రశ్నచక్రము.

౧౧౧	౨౧౧	౧౩౧	౨౩౧	౩౧౧	౩౩౧	౪౧౧	౪౩౧
౧౧౨	౨౧౨	౧౩౨	౨౩౨	౩౧౨	౩౩౨	౪౧౨	౪౩౨
౧౧౩	౨౧౩	౧౩౩	౨౩౩	౩౧౩	౩౩౩	౪౧౩	౪౩౩
౧౧౪	౨౧౪	౧౩౪	౨౩౪	౩౧౪	౩౩౪	౪౧౪	౪౩౪
౧౨౧	౨౨౧	౧౪౧	౨౪౧	౩౨౧	౩౪౧	౪౨౧	౪౪౧
౧౨౨	౨౨౨	౧౪౨	౨౪౨	౩౨౨	౩౪౨	౪౨౨	౪౪౨
౧౨౩	౨౨౩	౧౪౩	౨౪౩	౩౨౩	౩౪౩	౪౨౩	౪౪౩
౧౨౪	౨౨౪	౧౪౪	౨౪౪	౩౨౪	౩౪౪	౪౨౪	౪౪౪

తత్ఫలము.

౧౧౧ శుభంలాభంసంతోషం

౧౧౨ మంచి కార్యంకాజాలదు

౧౧౩ పుత్రిలాభంధనలాభం శుభం

౧౧౪ ఇంట్లో నిస్వామిని పూజించేది ప ఫలంపోవద్దు

౧౨౧ ఒంటుదర్శనం బహులాభం పుత్ర సౌఖ్యముకలదు

౧౨౨ లాభంసౌఖ్యంస్నేహితులవల్ల మేలు

౧౨౩ నీవుతలచిన కార్యం కాచాలదు

౧౨౪ స్వజనదర్శనంకలుగును చింతవద్దు

౨౧౧ ఈయోచనమంచిది కార్యం అవును

౨౧౨ ఇష్టదైవాన్ని పూజిస్తే కార్యంఅవును

౨౧౩ ఆత్మచింత చేస్తున్నావు కార్యం అవును

౨౧౪ దూ పునరాలోచనచేస్తే లాభంకలదు సందేహంలేదు

౨౨౧ మూడుసంవత్సరములకష్టముతర్వాత కార్యమగును

౨౨౨ ఈప్రశ్నవల్లసుఖంలేదు

౨౨౩ ఈతలంపుకాదునష్టంకలుగును

౨౨౪ ఈప్రశ్నమంచిదికాదు

౧౩౧ బహుఆశవద్దు కార్యంకాదు

౧౩౨ ఈకార్యం కాదు వేరే తలంపువద్దు

౧౩౩ ఈతలంపుమంచిది సుఖమే

౧౩౪ ఈతలంపుమంచిది శుభం

౧౪౧ యికనుసమస్తపీడలుతొలగునుమంచి

౧౪౨ ఈతలంపువల్ల బహులాభంకలదు

౧౪౩ ఈతలంపుఆలస్యంగాఅవును

౧౪౪ ఈప్రశ్నమంచిదిలాభంకలదు

౨౩౧ ఈప్రశ్నమంచిదికాదు

౨౩౨ ఈతలచినకార్యంకష్టంగాకార్యంకాదు

౨౩౩ ఈప్రశ్నవల్లలాభంకలదు

౨౩౪ ఈప్రశ్నశుభంకలుగును

౨౪౧ ఈప్రశ్నఆలస్యముగా అవును

౨౪౨ ఈప్రశ్నపరులవల్ల పరదేశం వల్ల జయంకలుగును

౨౪౩ ఈప్రశ్నకష్టంగానేరదు

౨౪౪ ఈప్రశ్నవల్లసుఖంకలదు

౩౧౧ ఈప్రశ్నలాభసౌఖ్యములుకలుగును

౩౧౨ ఈప్రశ్నమనోరథ సిద్ధిఅవును

౩౧౩ ఈప్రశ్నమంచిది మేలుకలుగును

౩౧౪ ఈప్రశ్నఆలస్యంగాఅవును

౩౨౧ ఈప్రశ్నవల్ల రాజభయంకలుగును

౩౨౨ ఈతలచినప్రశ్న శీఘ్రంగాఅవును

౩౨౩ ఈతలచినప్రశ్న నిలకడగాఅవును

౩౨౪ ఈప్రశ్న రాజువల్ల సౌఖ్యంకలదు

౩౩౧ ఈప్రశ్న శీఘ్రంఅవును

౩౩౨ ఈప్రశ్న మంచిది శీఘ్రంగాఅవును

౩౩౩ ఈతలచినకార్యంఅవును

౩౩౪ ఈప్రశ్న మేలుశుభం అవును

౩౪౧ ఈప్రశ్న అవును వేగిరపడవద్దు

౩౪౨ ఈప్రశ్న మంచిది మేలుకలుగును

౩౪౩ ఈప్రశ్న వల్లకుటుంబచింతసౌఖ్యం సుజనదర్శనం అవును

౩౪౪ ఈప్రశ్న వల్ల మేలుకలుగును

౪౧౧ ఈప్రశ్న మూడుసంవత్సరములకష్టం అతర్వాతసుఖంకలదు

౪౧౨ ఈచింతపరదైవమువలఅవును

౪౧౩ ఈప్రశ్న వల్ల లాభంకలుగును

౪౧౪ ఈప్రశ్న వల్లమేలుకలుగును లాభమున్ను జయమున్ను కలుగును

౪౨౧ ఈకార్యంఆలస్యంగాఅవును

౪౨౨ ఈప్రశ్న వల్ల రాజభయంకలదు శత్రువులుచెడుదురు కార్యసిద్ధిఅవును

౪౨౩ ఈప్రశ్న మంచిది లాభంకలదు

౪౨౪ ఈప్రశ్న ఆలస్యంగా అవును

౪౩౧ ఈప్రశ్న మహా మేలు శుభలాభం కలుగును

౪౩౨ ఈప్రశ్న వల్లశుభలాభం కలదు

౪౩౩ ఈప్రశ్న వకమనిషి మూలముగా అవును జయంకలదు

౪౩౪ ఈప్రశ్న వల్లలాభంకలదు

౪౪౧ ఈకార్యంకాచాలదు

౪౪౨ ఈప్రశ్న కార్యం శీఘ్రంగాఅవును

౪౪౩ ఈకార్యం నష్టి మేలులేదు

౪౪౪ ఈప్రశ్న మేలుకలదులాభంకలుగును

దేవతాప్రశ్న.

తూ

౮ స్త్రీచిక్కు	౧ శరీ-పీడ	౨ స్త్రీచిక్కు
౭ దేవునిపీడ	౯ నవగ్రహదోషం	౩ దేవునిచిక్కు
౬ పిశాచపీడ	౫ శరీరపీడ	౪ పిశాచపీడ

ఉ — ద

ప

ఆదివారంబున ౯ పుష్పములు పైచక్రంబున పూజించి తాంబూల ఫలదక్షిణములు సమర్పించి సమర్పించినవన్నియు లెక్కబెట్టి ఆ మొత్తమును ౨ చే గుణించి ౧౨ కల్పి ౯ చే భాగించగా మిగిలిన శేషము తెలిసికొని ఆసంఖ్యగలప్రదేశంబున వ్రాసినఆఫలితమును చక్రమునందుచూచుకొని చెప్పవలెను అందుకు శాంతిచేసినచో నివర్తించునని తా॥

వారప్రశ్న.

ఆది	౧- ౨- ౩- ౪- ౫
సోమ	౬- ౭- ౮- ౯- ౧౦
మం	౧౧- ౧౨- ౧౩- ౧౪- ౧౫
బు	౧౬- ౧౭- ౧౮- ౧౯- ౨౦
గు	౨౧- ౨౨- ౨౩- ౨౪- ౨౫
శు	౨౬- ౨౭- ౨౮- ౨౯- ౩౦
శ	౩౧- ౩౨- ౩౩- ౩౪- ౩౫

౯ చే భాగించిన శుభగ్రహములు మంచిది అనగా ౨- ౪- ౫- ౬ మంచివి ౧- ౩- ౭- ౮- ౯ చెడ్డఫలంబు గలవని భావము.

ఉదహరణ,

శుక్రవారంబున బ్రాహ్మణుడు ప్రశ్నకువచ్చెను బ్రాహ్మణజాతి ౧కు

పైవై 3కూ ౪వారి ౧ సంఖ్య ఆదివారంబునను౦డెను యీమధ్య ౪ వారములు గలవు. ౪ సంఖ్యబుధుడుగాన ప్రశ్నకువచ్చిన బ్రాహ్మణునకు శుభఫలములుగలదని చెప్పగలెను.
శూద్రుడు ఆదివారంబున ప్రశ్నకువచ్చెను శూద్రజాతి ౪ సంఖ్య ఆదివారంబున నేనుండెనుగనుక ఫలముకలుగునని చెప్పవలెను.

షోడశాక్షరీ ప్రశ్న చక్రము.

అ	ఇ	ఉ	దే	భో	అ	గ్ర	సా	స	గి	ఈ	ధ
లా	శా	స	ప్ర	ను	ష్టా	పా	వ	గా	ద్ర	వా	ధా
హా	గ	శ్వ	ర్మ	ర్వ	టి	త్యే	యు	కూ	ర్థ	యు	తా
వే	ష్ట	చా	ం	య	వ	రా	బ	పు	ల్యం	న	త్న
లం	సి	సా	ప్ర	ష్టా	శా	ర	ణ	లా	త్ర్వ	న్న	లే
ణ్యా	త్య	చిం	బ	భ	ద్ధి	ధ	సా	వ్య	లా	శాం	జ
భే	పా	గ్ర	న	ను	క్త్వా	తి	లే	వ	ర్భ	వం	దే
స	ను	తిః	యు	కా	దే	హే	యో	రూ	ను	తం	వ
తి	వి	చి	వ	వ	స	క	లా	ర్య	న	ణ	గ
పం	థీ	సి	ఫ	కా	వ్య	రా	కా	క	ర	ర్త	భ
సి	క్షే	సా	క్షే	ఫ	భ	ధ్య	లా	ర్యం	తి	యు	ర్యం
కీ	ణం	వ్యా	ళ్చ	ద్ధిః	మం	ఖ్యం	మం	లం	వ	తి	ని

అనుకూలంభవతికార్యం ఇష్టార్థసిద్ధిర్భవిష్యతి ఉపాయసాధనంచిరాయ దేవతాప్రసాదేనకార్యం భోగాపేక్షాన్యసనకరి అదృష్టకాలానుసరణం గ్రహచారకాన్తిః కర్తవ్యాసాధారణజయలాభశ్చ సహాయలాభేకార్యసిద్ధిః భగవత్ప్రసాదేనక్షేమం యీశ్వరానుగ్రహేణసౌఖ్యం ధర్మబలేనయోగక్షేమం పూర్వపుణ్యానురూపంఫలమ్ కాటిల్యం కర్తవ్యసుఖీభవ సత్యేనచింతితంసిద్ధ్యతి ప్రయత్నబలేనఫలాని.
ఒకయిల్లుతాకించిఅదిమొదలు ౧౬- వ అక్షరములవంతునవ్రాసికొనిప్రశ్నఫలమును చెప్పవలయును.

గ్రహసంఖ్యాప్రశ్న.

౧ కటక (౧- ౧- ౧) స్వచింతాసిద్ధిః ౨ ప్రియాంగు (౨- ౧- 3) శృత్రభృత్యస్సుఖం 3 శ్రీయుకాగ్ర (౨- ౨- ౨) భూమిజోనాశః ౪ గోపురం (3- ౧- ౨) జ్ఞానుస్సఖీభవేత్

౫ లాంగలః (౩- ౩- ౩) వాక్పతేగాజ్యం ౬ గోత్రాయ (౩- ౨- ౧) సితఉత్తమం ౭ ఖంగో (౧- ౨- ౩) గృజఆర్తిస్యాన్నత్ ౮ కాలాక్రో (౧- ౩- ౨) రాహుర క్షేమం ౯ రోగాఖ్యో (౨- ౩- ౧) మరణంకేతుః.

ప్రశ్నచూచెడిక్రమము.

పృచ్ఛకుని ౧౦౮ లోపుగా నొకసంఖ్యచెప్పుమని ఆసంఖ్యనువ్రాసికొని ౧౦౮ లో ఆసంఖ్యపోను మిగతలోనొక సంఖ్యచెప్పుమని దానినివ్రాసికొని, దానిలోనదిపోగామిగిలినదానినికూడ వ్రాసికొనునది ఆమూడుసంఖ్యలను ౩ చే భాగించితే శేషములు ౩ నిలుచును ౦ శేషమయినదానిని ౩ గానేపెట్టుకొనునది ఆసంఖ్యలమీద నీవాక్యగత ఫలము చెప్పవచ్చును ఇదితప్పక ఫలించునున్నది యీసంఖ్యామర్మము తెలియనివానిచే లెక్క చెప్పింపవలెను

వారనక్షత్రయుక్త పంథాప్రశ్నః.

శ్లో॥ రవౌభౌమేతథాదూరే శనౌచపరిపీడ్యతే। బుధేచంద్రేతథామార్గే సమీపేగురుశుక్రయోః॥ ౧॥ నిర్జవస్సుప్తబుక్షాణి సజీవోద్వాదశేభవేత్ । వ్యాధితోనవబుక్షాణి సూర్యధిష్ట్యాత్తుచాంద్రభమ్॥ ౨

బాలప్రశ్న.

౧	౮	౯	౧౬	౧౭
౨	౭	౧౦	౧౫	౧౮
౩	౬	౧౧	౧౪	౧౯
౪	౫	౧౨	౧౩	౨౦

ఈచక్రమునందు ఆదివారదినంబున ౨౦ పుష్పములుంచి తనకిష్టమైనపుష్పమును ఎత్తునునేది. అచ్చోటవుండు సంఖ్యను ౯ చే భాగించగా మిగిలినశేషము ఫలము చెప్పవ

లెను. 1 శరీరపీడ, 2 వాతపిత్తకోపము, 3 ఉష్ణదోషము, 4 శాంకగ్రహదోషము, 5 ఇంటి వీరుళ్లదోషము, 6 స్త్రీప్రతిబంధకదోషము, 7 పరపీడదోషము, 8 పిశాచపీడదోషము, 9 నవగ్రహదోషమని చెప్పఁబడెను. వీనిలో 2, 4, 6, 5, సంఖ్యలు శాంతిలేకపోయి నను శాలునికి క్రమక్రమసౌఖ్యముకలుగును. కడమసంఖ్యలు మంచివికావని చెప్పందగును.

గ్రంథపరిష్కృతిః.

శ్లో॥ శ్రీచెల్లావంశజాతేన నాగలింగాఖ్యసూనునా। సూరిబృంహవిధే యేన మచిలీపురవాసినా॥ త్రిస్కంధశాస్త్రవిదుషా లక్ష్మీనృసింహసూ రిణా। ప్రశ్నదర్శనికాఖ్యోయం గ్రంథో వైముద్రితోమయా॥ భగవత్ప్రీత యేస్తుషు సదా విజయతేతరామ్॥

శ్లో॥ అబ్ధ్యబ్ధిగజచంద్రేషు శాలివాహనతేషుచ। శ్రీముఖాఖ్యన ద్వర్షే శ్రావణేపూర్ణిమాతిథౌ సోమవారేతుసంపూర్ణ మాసీత్ప్రథమ ముద్రణమ్॥

అయ్యా! ....

ఈఆరూఢప్రశ్నశాస్త్రము పూర్వము పరమేశ్వరుడు పార్వతికుపదే శించెను పార్వతీదేవివలన ఋషులుగ్రహించి వారివారిశిష్యులకుపదేశిం చిరి వానిలో మనపూర్వులందఱు కొంతభాగమును సంపాదించి పఠిం పసాగిరి ఆశ్లోకములన్నియును రానురానుఖండాఖండములైపోయెను. ప్రస్తుతం దొరికినవానినైనను ప్రకటించుటముఖ్యమనితోఁచి యీకూ ర్పునందు ఇంతటితో ముగింపచేసితిని. మరియు వీనియందు లోపము లున్నచో వానినిసవరించి నాకుఁదెలిపిన పునర్ముద్రణమందు సవరించఁబ డును, ప్రాజ్ఞులకు విశేషము విన్నవింపఁబనిలేదు.

బందరు
బచ్చుపేట.

ఇట్లు,
చెల్లా లక్ష్మీనృసింహశాస్త్రి.